

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (piata komora)

z 26. novembra 2015*

„Štátna pomoc — Digitálne televízne vysielanie — Pomoc na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach v Španielsku — Rozhodnutie, ktorým sa pomoc vyhlasuje za čiastočne zlučiteľnú a čiastočne nezlučiteľnú s vnútorným trhom — Pojem podnik — Hospodárska činnosť — Výhoda — Služby všeobecného hospodárskeho záujmu — Narušenie hospodárskej súťaže — Článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ — Povinnosť náležitej starostlivosti — Primeraná lehota — Právna istota — Rovnosť zaobchádzania — Proporcionalita — Subsidiarita — Právo na informácie“

Vo veci T-461/13,

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: A. Rubio González, abogado del Estado,

žalobca,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: É. Gippini Fournier, B. Stromsky a P. Němečková, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie 2014/489/EÚ z 19. júna 2013 o štátnej pomoci SA. 28599 [(C 23/10) (ex NN 36/10, ex CP 163/09)] poskytnutej Španielskym kráľovstvom na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach (okrem autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha) (Ú. v. EÚ L 217, s. 52),

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora),

v zložení: predseda komory A. Dittrich (spravodajca), sudcovia J. Schwarcz a V. Tomljenović,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. marca 2015,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: španielčina.

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Prejednávaná vec sa týka opatrení, ktoré vykonali španielske orgány v rámci prechodu z analógového na digitálne vysielanie v Španielsku, pokiaľ ide o celé španielske územie s výnimkou autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha (Španielsko). Táto digitalizácia, ktorá sa môže technicky uskutočniť prostredníctvom terestriálnych, satelitných a káblových platforiem alebo prostredníctvom širokopásmového pripojenia k internetu, umožňuje efektívnejšie využívanie rádiových frekvencií. V prípade digitálneho vysielania je televízny signál odolnejší voči rušeniu a môže byť sprevádzaný sériou doplnkových služieb, ktoré sú pridanou hodnotou programu. Okrem toho proces digitalizácie umožňuje získať tzv. „digitálnu dividendu“ t. j. voľné frekvencie, keďže technológie digitálneho televízneho vysielania zaberajú v porovnaní s analógovými technológiami oveľa menšie spektrum. Vzhľadom na tieto výhody podporuje Európska komisia už od roku 2002 digitalizáciu v rámci Európskej únie.
- 2 Španielske kráľovstvo vytvorilo právny rámec nevyhnutný na podporu procesu prechodu z analógového na digitálne vysielanie tým, že schválilo najmä zákon č. 10/2005 zo 14. júna 2005 o naliehavých opatreniach na podporu digitálneho terestriálneho televízneho vysielania, liberalizáciu káblového televízneho vysielania a podporu plurality (Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo, BOE č. 142 z 15. júna 2005, s. 20562, ďalej len „zákon č. 10/2005“) a kráľovský dekrét č. 944/2005 z 29. júla 2005, ktorým sa schvaľuje národný technický plán pre digitálne terestriálne televízne vysielanie (Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre, BOE č. 181 z 30. júla 2005, s. 27006, ďalej len „kráľovský dekrét č. 944/2005“). Tento kráľovský dekrét uložil národným vysielateľom povinnosť, aby na svojich jednotlivých územiach pokryli 96 % obyvateľstva v prípade súkromného sektora a 98 % obyvateľstva, pokiaľ ide o verejný sektor.
- 3 Na účely riadenia prechodu z analógového na digitálne televízne vysielanie rozdelili španielske orgány španielske územie na tri samostatné oblasti:
 - v oblasti I, ktorá zahŕňa 96 % španielskeho obyvateľstva a ktorá je považovaná za komerčne rentabilnú, znášali náklady na prechod na digitálne vysielanie verejnoprávni aj súkromní vysielatelia,
 - v oblasti II, ktorá zahŕňa menej urbanizované a vzdialené oblasti predstavujúce 2,5 % španielskeho obyvateľstva, neinvestovali vysielatelia do digitalizácie z dôvodu nedostatku obchodného záujmu, čo viedlo španielske orgány k vytvoreniu schémy verejného financovania,
 - v oblasti III, ktorá zahŕňa 1,5 % španielskeho obyvateľstva, je digitálne terestriálne vysielanie vylúčené z dôvodu topografie, takže sa zvolila satelitná platforma.
- 4 Rozhodnutím zo 7. septembra 2007 prijala španielska Rada ministrov národný plán na podporu prechodu na digitálne terestriálne televízne vysielanie (ďalej len „DTT“), ktorým sa vykonáva národný technický plán stanovený kráľovským dekrétom č. 944/2005. Uvedený plán rozdelil španielske územie na 90 technických projektov prechodu a pre každý z týchto projektov stanovil lehoty na ukončenie analógového vysielania. Cieľom stanoveným v tomto pláne bolo dosiahnuť pokrytie španielskeho obyvateľstva službou DTT, ktoré malo zodpovedať pokrytiu uvedeného obyvateľstva analógovým vysielaním v roku 2007, t. j. 98 % tohto obyvateľstva.

- 5 Keďže hrozilo, že povinnosti pokrytia stanovené pre DTT (pozri bod 2 vyššie) by viedli k menšiemu pokrytiu španielskeho obyvateľstva v porovnaní s existujúcim analógovým vysielaním, bolo nevyhnutné zabezpečiť televízne pokrytie v oblasti II. Prejednávaná vec sa týka len verejného financovania priznaného španielskymi orgánmi na podporu terestriálnej digitalizácie v uvedenej oblasti.
- 6 Španielske Ministerstvo priemyslu, cestovného ruchu a obchodu (ďalej len „ministerstvo“) prijalo 29. februára 2008 rozhodnutie určené na zlepšenie telekomunikačnej infraštruktúry a stanovenie kritérií a rozdelenia financovania činností v prospech rozvoja informačnej spoločnosti v rámci plánu nazvaného „Plan Avanza“. Rozpočet schválený v zmysle tohto rozhodnutia bol sčasti pridelený na digitalizáciu v oblasti II.
- 7 V období od júla do novembra 2008 sa digitalizácia v oblasti II uskutočňovala prostredníctvom rôznych dodatkov k platným rámcovým dohodám z roku 2006, ktoré boli uzatvorené medzi ministerstvom a autonómnymi spoločenstvami Španielskeho kráľovstva v rámci Planu Avanza. Na základe týchto dodatkov previedlo ministerstvo finančné prostriedky autonómnym spoločenstvám, ktoré sa zaviazali pokryť všetky výdavky spojené s týmto plnením z vlastných rozpočtových zdrojov.
- 8 Rada ministrov 17. októbra 2008 súhlasila s vyčlenením dodatočných finančných prostriedkov na rozšírenie a dokončenie pokrytia DTT v rámci projektov prechodu, ktoré sa mali dokončiť počas prvej polovice roka 2009. Finančné prostriedky boli poskytnuté po uzatvorení nových rámcových dohôd medzi ministerstvom a autonómnymi spoločenstvami v decembri 2008, ktoré sa týkali vykonávania národného plánu na podporu prechodu na DTT. Dňa 29. mája 2009 Rada ministrov schválila kritériá rozdelenia finančných prostriedkov na financovanie opatrení prechodu na DTT.
- 9 Po podpise dodatkov rámcových dohôd z roku 2008 týkajúcich sa rozšírenia pokrytia DTT a ich uverejnení v *Boletín oficial del Estado* začali autonómne spoločenstvá realizovať rozšírenie. Na tento účel buď samy usporiadali verejné súťaže, alebo tým poverili súkromné podniky. V niektorých prípadoch poverili autonómne spoločenstvá vykonaním rozšírenia obce.
- 10 Vo všeobecnosti sa v Španielsku uskutočnili dva typy verejných súťaží. V prvom rade išlo o verejné súťaže na rozšírenie pokrytia, čo znamená, že úspešný uchádzač bol poverený úlohou poskytnúť funkčnú sieť DTT. Úlohy, ktoré bolo potrebné vykonať, zahŕňali návrh a technické vyhotovenie siete, prenos signálu, inštaláciu siete a dodávku potrebného zariadenia. Verejné súťaže druhého typu sa týkali dodávky telekomunikačných zariadení.
- 11 Celkovo sa v rokoch 2008 a 2009 investovalo do rozšírenia v oblasti II takmer 163 miliónov eur z ústredného rozpočtu, čiastočne prostredníctvom zvýhodnených úverov pre autonómne spoločenstvá od ministerstva, a 60 miliónov eur z rozpočtov 16 dotknutých autonómnych spoločenstiev. Obce okrem toho financovali rozšírenie v sume približne 3,5 milióna eur.
- 12 Po rozšírení DTT v oblasti II niektoré autonómne spoločenstvá realizovali od roku 2009 druhú fázu, ktorou bolo usporiadanie ďalších verejných súťaží alebo uzatvorenie príslušných zmlúv bez verejných súťaží na prevádzku a údržbu zariadenia, ktoré sa digitalizovalo a nainštalovalo v rámci rozšírenia. Celková suma finančných prostriedkov poskytnutých prostredníctvom verejných súťaží na prevádzku a údržbu v rokoch 2009 až 2011 dosahovala najmenej 32,7 milióna eur.
- 13 Komisii bola 18. mája 2009 doručená sťažnosť spoločnosti SES Astra, európskeho satelitného prevádzkovateľa, ktorá sa týkala údajnej schémy pomoci španielskych orgánov v prospech prechodu z analógového na digitálne televízne vysielanie v oblasti II. Podľa uvedeného prevádzkovateľa sa toto opatrenie týkalo neoznámenej pomoci, ktorá mala narušiť hospodársku súťaž medzi terestriálnymi a satelitnými vysielacími platformami.

- 14 Listom z 29. septembra 2010 Komisia informovala Španielske kráľovstvo o svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ týkajúce sa predmetnej pomoci na celom španielskom území, s výnimkou autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha, keďže išlo o región, pre ktorý bolo začaté samostatné konanie (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“). Uverejnením rozhodnutia o začatí konania 14. decembra 2010 v *Úradnom vestníku Európskej únie* (Ú. v. EÚ C 337, s. 17) Komisia vyzvala zainteresované strany na predloženie pripomienok.
- 15 Po doručení pripomienok španielskych orgánov a ostatných zainteresovaných strán prijala Komisia 19. júna 2013 rozhodnutie 2014/489/EÚ o štátnej pomoci SA. 28599 [(C 23/10) (ex NN 36/10, ex CP 163/09)] poskytnutej Španielskym kráľovstvom na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach (okrem autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha) (Ú. v. EÚ L 217, s. 52, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorého výrok znie:

„Článok 1

Štátna pomoc, ktorú [Španielske kráľovstvo] neoprávnene poskytlo prevádzkovateľom terestriálnej televíznej platformy na rozvoj, údržbu a prevádzku digitálnej terestriálnej televíznej siete v oblasti II v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, je nezlučiteľná s vnútorným trhom s výnimkou pomoci, ktorá bola poskytnutá v súlade s kritériom technologickej neutrality.

Článok 2

Individuálna pomoc poskytnutá v rámci schémy uvedenej v článku 1 nepredstavuje pomoc, ak v čase poskytnutia spĺňala podmienky stanovené nariadením prijatým podľa článku 2 nariadenia Rady (ES) č. 994/98 uplatniteľným v čase poskytnutia pomoci.

Článok 3

1. [Španielske kráľovstvo] získa späť nezlučiteľnú pomoc poskytnutú v rámci schémy uvedenej v článku 1 od prevádzkovateľov digitálneho terestriálneho televízneho vysielania bez ohľadu na to, či získali pomoc priamo alebo nepriamo.
2. Suma, ktorá sa má vrátiť, zahŕňa úroky plynúce od času, keď sa poskytla príjmom, do dátumu jej vrátenia.
3. Úroky sa vypočítajú na zostavenom základe podľa kapitoly V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004.
4. [Španielske kráľovstvo] zruší ku dňu oznámenia tohto rozhodnutia všetky zostávajúce platby týkajúce sa pomoci v rámci schémy uvedenej v článku 1.

Článok 4

1. Vrátenie pomoci poskytnutej v rámci schémy uvedenej v článku 1 je okamžité a účinné.
2. [Španielske kráľovstvo] zaistí vykonanie tohto rozhodnutia do štyroch mesiacov od dátumu oznámenia rozhodnutia.
3. [Španielske kráľovstvo] predloží Komisii v priebehu dvoch mesiacov po oznámení tohto rozhodnutia tieto informácie:
 - a) zoznam príjemcov, ktorí získali pomoc v rámci schémy uvedenej v článku 1, a celkovú sumu pomoci, ktorú každý z nich získal v rámci tejto schémy, a to v kategóriách uvedených v časti 6.2 vyššie;

b) celkovú sumu (istinu a úroky z vymáhanej sumy), ktorej vrátenie sa od jednotlivých príjemcov požaduje;

...

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Španielskemu kráľovstvu.“

- 16 Pri odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa Komisia po prvé domnievala, že jednotlivé opatrenia prijaté na ústrednej úrovni a uzatvorené a zmenené dohody medzi ministerstvom a autonómnymi spoločenstvami predstavujú základ schémy pomoci na rozšírenie pokrytia DTT v oblasti II. V praxi tak autonómne spoločenstvá mali uplatniť usmernenia španielskej vlády o rozšírení DTT (odôvodnenie 91 uvedeného rozhodnutia).
- 17 Po druhé Komisia konštatovala, že predmetné opatrenie sa má považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Keďže uvedené opatrenie bolo financované z rozpočtov niektorých autonómnych spoločenstiev a obcí, išlo o zásah financovaný zo štátnych prostriedkov. Podľa Komisie sa rozšírenie televíznych prenosových sietí považuje za hospodársku činnosť a nepredstavuje výkon právomocí verejnej moci. Prevádzkovatelia platformy DTT sú tak priamymi príjemcami pomoci, zatiaľ čo prevádzkovatelia siete, ktorí sa zapojili do verejných súťažiach na rozšírenie pokrytia, sú nepriamymi príjemcami pomoci. Výhoda, ktorú získali títo poslední uvedení prevádzkovatelia, bola selektívna, lebo dané opatrenie sa týka len odvetvia televízneho vysielania a v rámci tohto odvetvia len podnikov, ktoré pôsobia na trhu s terestriálnymi platformami. Podľa napadnutého rozhodnutia španielske orgány s cieľom poukázať na neexistenciu štátnej pomoci v súlade s kritériami stanovenými Súdny dvorom v rozsudku z 24. júla 2003 *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, Zb., EU:C:2003:415) uviedli ako najlepší a jediný príklad prípad autonómneho spoločenstva Baskicko (Španielsko). Podľa názoru Komisie nie je prvé kritérium tohto rozsudku, podľa ktorého musí byť podnik, ktorý je príjemcom pomoci, skutočne poverený plnením záväzkov služby vo verejnom záujme a tieto záväzky musia byť jasne vymedzené, splnené. Navyše v prípade neexistencie zabezpečenia čo najnižších nákladov vo všeobecnom záujme uvedeného autonómneho spoločenstva nebolo splnené ani štvrté kritérium uvedeného rozsudku. Podľa Komisie, keďže satelitné a terestriálne vysielacie platformy si navzájom konkurujú, opatrenie týkajúce sa rozvoja, prevádzky a údržby DTT v oblasti II predstavuje narušenie hospodárskej súťaže medzi týmito dvoma platformami. Predmetné opatrenie má tiež vplyv na obchod v rámci Únie (odôvodnenia 94 až 141 uvedeného rozhodnutia).
- 18 Po tretie Komisia konštatovala, že predmetné opatrenie sa nemôže považovať za štátnu pomoc zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ napriek tomu, že bolo zamerané na dosiahnutie jasne vymedzeného cieľa spoločného záujmu a že Komisia konštatovala zlyhanie trhu. Podľa Komisie, keďže uvedené opatrenie nerešpektuje zásadu technologickej neutrality, nie je primerané a nepredstavuje vhodný nástroj na zabezpečenie voľne dostupných televíznych kanálov pre obyvateľov oblasti II (odôvodnenia 148 až 171 napadnutého rozhodnutia).
- 19 Po štvrté sa Komisia domnieva, že v prípade neexistencie jasného vymedzenia prevádzky terestriálnej platformy ako služby vo verejnom záujme, sa nemôže predmetné opatrenie odôvodniť podľa článku 106 ods. 2 ZFEÚ (odôvodnenie 172 napadnutého rozhodnutia).
- 20 Po piate Komisia uviedla, že predmetné opatrenie nepredstavuje existujúcu pomoc, lebo sa musí považovať za zmenu, ktorá má vplyv na samotnú podstatu pôvodnej schémy. Španielske orgány teda mali toto opatrenie oznámiť (odôvodnenia 173 až 175 napadnutého rozhodnutia).
- 21 Po šieste Komisia spresnila jednotlivé prípady, keď španielske orgány mali vymáhať predmetnú pomoc od priamych a nepriamych príjemcov (odôvodnenia 179 až 197 napadnutého rozhodnutia).

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 22 Španielske kráľovstvo návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 30. augusta 2013 podalo žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 23 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu v ten istý deň Španielske kráľovstvo podalo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom v podstate navrhuje, aby predseda Všeobecného súdu nariadil odklad výkonu napadnutého rozhodnutia. Uznesením zo 16. októbra 2013 Španielsko/Komisia (T-461/13 R, EU:T:2013:545) bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý a rozhodnutie o trovách konania bolo odložené na neskôr.
- 24 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 29. novembra 2013 podalo Asociación española de televisiones digitales privadas, autonómicas y locales (Asodal) návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu návrhov Španielskeho kráľovstva. Tento návrh bol zamietnutý uznesením z 24. februára 2014, Španielsko/Komisia (T-461/13, EU:T:2014:109).
- 25 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (piata komora) rozhodol o začatí ústnej časti konania.
- 26 V rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 64 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 Všeobecný súd vyzval Komisiu, aby predložila dokumenty. Komisia tejto žiadosti vyhovelá v stanovenej lehote.
- 27 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté počas pojednávania z 11. marca 2015.
- 28 Španielske kráľovstvo navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
 - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.
- 29 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
 - uložil Španielskemu kráľovstvu povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

- 30 Na podporu svojej žaloby Španielske kráľovstvo uvádza päť žalobných dôvodov. Prvý žalobný dôvod je založený na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže Komisia nesprávne konštatovala existenciu štátnej pomoci. Druhý žalobný dôvod, ktorý je uvedený subsidiárne, sa týka zlučiteľnosti údajnej pomoci s vnútorným trhom. Je založený na nesplnení podmienok povolenia uvedených v článku 106 ods. 2 a článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. V treťom žalobnom dôvode Španielske kráľovstvo poukazuje na porušenie procesných pravidiel. Štvrtý žalobný dôvod, uvedený subsidiárne, sa týka žiadosti o vrátenie pomoci a je založený na porušení zásad právnej istoty, rovnosti zaobchádzania, proporcionality a subsidiarity. V piatom žalobnom dôvode Španielske kráľovstvo subsidiárne uvádza porušenie základného práva na informácie.

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ

- 31 Španielske kráľovstvo vytýka Komisii porušenie článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keď konštatovala existenciu štátnej pomoci. Podľa neho po prvé dotknuté subjekty nevykonávali žiadnu hospodársku činnosť, po druhé predmetné opatrenie nebolo selektívne, ale predstavovalo službu všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SVHZ“) a po tretie toto opatrenie nenarušuje hospodársku súťaž.

O prvej časti založenej na neexistencii hospodárskej činnosti

- 32 Španielske kráľovstvo tvrdí, že prevádzkovanie sietí DTT v oblasti II autonómnymi spoločenstvami, verejnoprávnymi podnikmi a obcami zodpovedá výkonu právomocí verejnej moci a nepredstavuje hospodársku činnosť. Ich jediným záujmom je splniť potreby vidieckeho obyvateľstva a nie účasť na trhu. Nemožno ich tak kvalifikovať ako podniky v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 33 Na úvod je potrebné pripomenúť, že kvalifikácia pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ si vyžaduje splnenie všetkých podmienok uvedených v tomto ustanovení. Po prvé musí ísť o zásah štátu alebo zo štátnych prostriedkov. Po druhé tento zásah musí byť spôsobilý ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Po tretie musí poskytnúť výhodu jeho príjemcovi tým, že zvyhodňuje určité podniky alebo určitú výrobu. Po štvrté musí narúšať hospodársku súťaž alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže (pozri rozsudok zo 17. decembra 2008, Ryanair/Komisia, T-196/04, Zb., EU:T:2008:585, bod 36 a citovanú judikatúru).
- 34 Táto časť sa týka konkrétnejšie tretej z týchto podmienok, podľa ktorej sa za štátnu pomoc považujú zásahy, ktoré sú bez ohľadu na formu spôsobilé priamo alebo nepriamo zvyhodniť niektoré podniky alebo ktoré treba považovať za ekonomickú výhodu, ktorú by podnik príjemca za normálnych trhových podmienok nedosiahol (pozri rozsudok z 2. septembra, Komisia/Deutsche Post, C-399/08 P, Zb., EU:C:2010:481, bod 40 a citovanú judikatúru).
- 35 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že v oblasti práva hospodárskej súťaže pojem podnik zahŕňa každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť nezávisle od svojho právneho statusu a spôsobu financovania. Hospodárskou činnosťou je akákoľvek činnosť pozostávajúca z ponúkania tovarov alebo služieb na danom trhu (pozri rozsudok z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a i., C-222/04, Zb., EU:C:2006:8, body 107 a 108 a citovanú judikatúru). Hospodárska povaha činnosti nezávisí od súkromného alebo verejného postavenia subjektu, ktorý ju vykonáva, ani od rentability tejto činnosti (pozri rozsudok z 19. decembra 2012, Mitteldeutsche Flughafen a Flughafen Leipzig-Halle/Komisia, C-288/11 P, Zb., EU:C:2012:821, bod 50 a citovanú judikatúru).
- 36 Podľa judikatúry činnosti, ktoré sa viažu na výkon právomocí verejnej moci, nemajú hospodársku povahu odôvodňujúcu uplatnenie pravidiel Zmluvy o FEÚ v oblasti hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. januára 1994, SAT Fluggesellschaft, C-364/92, Zb., EU:C:1994:7, body 30 a 31, a zo 16. decembra 2010, Holandsko a NOS/Komisia, T-231/06 a T-237/06, Zb., EU:T:2010:525, bod 93).
- 37 Čo sa týka prípadného vplyvu výkonu právomocí verejnej moci na kvalifikáciu právnickej osoby ako podniku v zmysle práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže, je potrebné uviesť, že okolnosť, že subjekt pri výkone časti svojich činností má právomoci verejnej moci, sama osebe nebráni tomu, aby bol kvalifikovaný ako podnik v zmysle práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže pre zvyšnú časť jeho hospodárskych činností. Kvalifikovanie činnosti ako spadajúcej do výkonu právomocí verejnej moci alebo ako hospodárskej činnosti sa totiž musí uskutočniť zvlášť pre každú činnosť, ktorú daný subjekt vykonáva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2008, MOTOE, C-49/07, Zb., EU:C:2008:376, bod 25 a citovanú judikatúru).

- 38 Preto je potrebné preskúmať, či predmetné činnosti spadajú do výkonu právomocí verejnej moci, ako tvrdí Španielske kráľovstvo, alebo do výkonu hospodárskej činnosti.
- 39 Na úvod, pokiaľ ide o definíciu predmetnej činnosti je potrebné uviesť, že v zmysle článku 1 napadnutého rozhodnutia predstavuje predmetná činnosť rozvoj, údržbu a prevádzku DTT siete v oblasti II autonómnymi spoločenstvami, verejnoprávnymi podnikmi a obcami. Keďže Španielske kráľovstvo zdôrazňuje, že ich jediným záujmom bolo splniť potreby vidieckeho obyvateľstva v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie televízneho pokrytia uvedenej oblasti, je potrebné pripomenúť, že v oblasti štátnej pomoci cieľ sledovaný štátnymi zásahmi nestačí na to, aby tieto zásahy neboli kvalifikované ako „pomoc“ v zmysle článku 107 ZFEÚ. Tento článok totiž nerozlišuje podľa dôvodov alebo cieľov štátnych zásahov, ale definuje ich podľa ich účinkov (pozri rozsudok z 22. decembra 2008, *British Aggregates/Komisia*, C-487/06 P, Zb., EU:C:2008:757, body 84 a 85 a citovanú judikatúru). Komisia sa tak pri definícii predmetnej činnosti nedopustila nesprávneho posúdenia.
- 40 Pri rozhodnutí, či predmetná činnosť, ako je definovaná v napadnutom rozhodnutí, spadá do výkonu právomocí verejnej moci alebo výkonu hospodárskej činnosti, je potrebné preskúmať, či sa táto činnosť vzhľadom na svoju povahu, cieľ a pravidlá, ktorým podlieha, spája s výkonom právomocí verejnej moci alebo či má hospodársky charakter odôvodňujúci uplatnenie pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže (pozri rozsudky z 18. marca 1997, *Diego Calì & Figli*, C-343/95, Zb., EU:C:1997:160, body 16, 18 a 23 a citovanú judikatúru, a z 28. februára 2013, *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas*, C-1/12, Zb., EU:C:2013:127, bod 40 a citovanú judikatúru).
- 41 V odôvodneniach 97 až 99 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatovala, že predmetná činnosť predstavovala hospodársku činnosť z rovnakého dôvodu ako iné prípady, ktoré zahŕňajú riadenie infraštruktúry regionálnymi orgánmi. Podľa nej trh existuje v prípade, že by iní prevádzkovatelia boli ochotní alebo schopní poskytovať predmetnú službu, ako je to aj v tomto prípade. Komisia sa domnievala, že prevádzka DTT siete nepatrí medzi právomoci štátu a nie je typickou činnosťou, ktorú by mohol vykonávať iba štát. Skúmané služby nie sú typickými službami verejného orgánu a svojím charakterom sú hospodárske, čo potvrdzuje skutočnosť, že v oblasti I pôsobia na trhu viaceré podniky. Okrem toho sa domnievala, že európsky satelitný prevádzkovateľ mal v rámci verejnej súťaže záujem poskytovať túto službu v oblasti II a že predmetná činnosť sa týkala len prenosu celoštátnych a regionálnych súkromných kanálov.
- 42 Vo svetle kritérií vyplývajúcich z judikatúry týkajúcej sa pojmu podnik a citovanej v bode 40 vyššie tieto odôvodnenia z právneho hľadiska dostatočne preukazujú, že predmetná činnosť sa vzhľadom na svoju povahu, cieľ a pravidlá, ktorým podlieha, nespája s výkonom právomocí verejnej moci, ale má hospodársky charakter. Žiadne tvrdenie uvedené Španielskym kráľovstvom neumožňuje preukázať, že sa Komisia dopustila nesprávneho posúdenia, keď kvalifikovala predmetnú činnosť ako hospodársku činnosť.
- 43 Po prvé, keďže Španielske kráľovstvo zdôrazňuje, že rozšírenie DTT uskutočnili verejnoprávne podniky, ktoré konali ako vlastný „nástroj“ správy, je potrebné uviesť, že pokiaľ ide o prípadné uplatnenie pravidiel hospodárskej súťaže, treba rozlišovať prípad, keď štát koná pri výkone právomocí verejnej moci, a prípad, keď vykonáva hospodársku činnosť priemyselnej alebo obchodnej povahy, ktorá pozostáva z ponúkania tovarov alebo služieb na trhu. V tejto súvislosti nie je dôležité, či štát koná priamo prostredníctvom orgánu, ktorý je súčasťou verejnej správy, alebo prostredníctvom subjektu, ktorému zveril osobitné alebo výlučné práva (pozri rozsudky *Diego Calì & Figli*, už citovaný v bode 40 vyššie, EU:C:1997:160, body 16 a 17 a citovanú judikatúru, a z 12. júla 2012, *Compass-Datenbank*, C-138/11, Zb., EU:C:2012:449, bod 35 a citovanú judikatúru). Navyše je potrebné pripomenúť, že ak môže byť určitá činnosť vykonávaná súkromným podnikom, predstavuje táto skutočnosť doplňujúci dôkaz umožňujúci označiť predmetnú činnosť za hospodársku činnosť (rozsudok z 24. októbra 2002, *Aéroports de Paris/Komisia*, C-82/01 P, Zb., EU:C:2002:617, bod 82).

- 44 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie Španielskeho kráľovstva týkajúce sa neexistencie trhu služieb, ktoré by zabezpečovali pre každého právo na prijímanie televíznej audiovizuálnej komunikácie, je potrebné uviesť, ako konštatovala Komisia v odôvodneniach 97 a 99 napadnutého rozhodnutia, že v Španielsku existuje trh rozvoja digitálnej siete. Na jednej strane je zrejmé, že európsky satelitný prevádzkovateľ mal v rámci verejnej súťaže uskutočnenej v roku 2008 v Kantábrii (Španielsko) záujem poskytovať predmetnú službu v oblasti II. Na druhej strane existencia trhu rozvoja digitálnej siete v Španielsku vyplýva zo skutočnosti, že v oblasti I sa táto činnosť uskutočnila prostredníctvom súkromných spoločností.
- 45 Po tretie, keďže Španielske kráľovstvo zdôrazňuje, že predmetným podnikom neplynula z tejto činnosti žiadna ekonomická protihodnota, stačí pripomenúť, že otázka, či má predmetná činnosť hospodársky charakter nezávisí od skutočnosti, že súkromný investor je pripravený ju vykonávať za rovnakých podmienok, ani od rentability tejto činnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok *Mitteldeutsche Flughafen a Flughafen Leipzig-Halle/Komisia*, už citovaný v bode 35 vyššie, EU:C:2012:821, bod 50). Navyše bezplatnosť plnení nebráni kvalifikácii činnosti ako hospodárskej činnosti (rozsudok z 23. apríla 1991, *Höfner a Elser*, C-41/90, Zb., EU:C:1991:161, body 19 až 23). Skutočnosť, ako potvrdzuje Španielske kráľovstvo, že akčné plány autonómnych spoločenstiev nevedú k zmene vo vlastníctve centier digitálneho vysielania, ktoré ostávajú verejné, nehrá žiadnu rolu pri kvalifikácii predmetnej činnosti.
- 46 Po štvrté Španielske kráľovstvo tvrdí, že argumentácia Komisie nachádzajúca sa v odôvodnení 99 a v poznámke pod čiarou č. 50 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorej rozvoj digitálnej siete v oblasti II uskutočňovaný autonómnymi spoločenstvami, verejnoprávnymi podnikmi a obcami sa netýka prenosu celoštátnych a regionálnych súkromných kanálov, je nepresná. Túto argumentáciu nemožno prijať. Je totiž potrebné konštatovať, že kráľovský dekrét č. 944/2005 nariadil národným vysielateľom pokryť 96 % obyvateľstva v prípade súkromného sektora a 98 % obyvateľstva v prípade verejného sektora na ich jednotlivých územiach (pozri bod 2 vyššie). Hoci je pravda, že oblasti I a II zahŕňajú 98,5 % španielskeho obyvateľstva a že z toho dôvodu povinnosť uložená národným vysielateľom, a to pokryť v prípade verejného sektora na ich jednotlivých územiach 98 % obyvateľstva, nezaväzuje týchto vysielateľov pokryť celú oblasť II, naďalej platí, že takáto povinnosť pokrytia zabezpečuje pre takmer celú uvedenú oblasť prístup k verejným kanálom, pričom topografia oblasti III vylučuje digitálny terestriálny prenos (pozri bod 3 vyššie).
- 47 Prvá časť tohto žalobného dôvodu musí byť preto zamietnutá.

O druhej časti založenej na neexistencii ekonomickej výhody a existencii SVHZ

- 48 Španielske kráľovstvo tvrdí, že predmetné opatrenie nie je selektívne, keďže prevádzkovanie sietí na podporu rozhlasového a televízneho vysielania predstavuje v zmysle španielskej právnej úpravy SVHZ. Podľa neho nebola predmetným subjektom poskytnutá žiadna ekonomická výhoda v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže kritériá stanovené Súdny dvorom v rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovanom v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), boli splnené. Okrem toho Komisia nevykonala žiadne posúdenie na základe ustanovení, ktoré prijala a ktoré sa týkali existencie SVHZ. Podľa Španielskeho kráľovstva predstavovala DTT najefektívnejšie riešenie na prechod z analógového na digitálne televízne vysielanie v oblasti II, pokiaľ ide o náklady v Španielsku, čo preukázala aj štúdia z júla 2007. Podľa uvedenej štúdie by náklady na satelitné pokrytie v rozsahu 96 % až 100 % obyvateľstva presahovali náklady na terestriálne pokrytie. Komisia nevykonala hlbšiu analýzu tejto štúdie a preskúmala len prípad autonómneho spoločenstva Baskicko.
- 49 Na úvod je potrebné konštatovať, že Španielske kráľovstvo poukazuje na neselektívny charakter predmetného opatrenia z dôvodu, že dotknutá služba podľa neho predstavuje SVHZ. Je potrebné pripomenúť, že otázka, či predmetná služba predstavuje SVHZ, obsahuje podmienku nezávislú od kritéria selektívneho charakteru štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Zatiaľ čo otázka, či

predmetná služba predstavuje SVHZ, je relevantná, pokiaľ ide o existenciu ekonomickej výhody, selektívny charakter opatrenia sa týka požiadavky, podľa ktorej musí štátna pomoc zvyhodňovať určité podniky alebo výrobu (pozri bod 33 vyššie).

50 Keďže Španielske kráľovstvo nepodložilo tvrdenie, podľa ktorého predmetné opatrenie nezvýhodňuje určité podniky, je potrebné konštatovať, že v rámci tejto časti v podstate tvrdí, že predmetné opatrenie neposkytuje svojim príjemcom žiadnu ekonomickú výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Podľa neho Komisia nesprávne konštatovala existenciu ekonomickej výhody, keď sa domnievala, že štyri kritériá stanovené v rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovanom v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), neboli v prejednávanej veci splnené.

51 Je potrebné pripomenúť, že v rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovanom v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), Súdny dvor uviedol, že keďže štátny zásah musí byť považovaný za kompenzáciu predstavujúcu protihodnotu za služby poskytnuté podnikmi, ktorým bola pomoc poskytnutá na realizáciu služieb vo verejnom záujme, pričom tieto podniky v skutočnosti nemajú finančnú výhodu, a teda účinkom uvedeného zásahu nie je privodenie výhodnejšieho súťažného postavenia vo vzťahu ku konkurenčným podnikom, takýto zásah nespadá do pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Na to, aby sa v konkrétnom prípade takáto kompenzácia nekvalifikovala ako štátna pomoc, však musia byť kumulatívne splnené štyri kritériá (rozsudok *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovaný v bode 17 vyššie, EU:C:2003:415, body 87 a 88).

52 Z odôvodnení 114 až 128 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že podľa Komisie neboli v prejednávanej veci splnené prvé a štvrté kritérium stanovené v rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovanom v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415).

– O prvom kritériu stanovenom v rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovanom v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), týkajúcom sa plnenia záväzkov služby vo verejnom záujme

53 Podľa tohto kritéria musí byť podnik, ktorý prijíma pomoc, skutočne poverený plnením záväzkov služby vo verejnom záujme a tieto záväzky musia byť jasne definované (rozsudok *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovaný v bode 17 vyššie, EU:C:2003:415, bod 89).

54 Je potrebné uviesť, že Komisia sa v odôvodneniach 119 až 126 napadnutého rozhodnutia domnievala, že prvé kritérium vyplývajúce z rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovaného v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), nebolo splnené.

55 Podľa odôvodnenia 119 napadnutého rozhodnutia sa v španielskych právnych predpisoch neuvádza, že prevádzka terestriálnej siete je služba vo verejnom záujme. Zákon č. 11/1998 z 24. apríla 1998 o telekomunikáciách (Ley 11/1998, General de Telecomunicaciones, BOE č. 99 z 25. apríla 1998, s. 13909, ďalej len „zákon č. 11/1998“) stanovuje, že telekomunikačné služby vrátane prevádzky sietí na podporu rozhlasového a televízneho vysielať sú SVHZ, hoci nemajú postavenie služieb vo verejnom záujme, ktoré je vyhradené len pre obmedzený počet telekomunikačných služieb, predovšetkým služieb súvisiacich s verejnou obranou a civilnou ochranou, ako aj s prevádzkou telefónnej siete. Zákon č. 32/2003 z 3. novembra 2003 o telekomunikáciách (Ley 32/2003, General de Telecomunicaciones, BOE č. 264 zo 4. novembra 2003, s. 38890, ďalej len „zákon č. 32/2003“) zachováva rovnaké vymedzenie. Služby prenosu televízneho vysielať, čiže prenos signálov prostredníctvom telekomunikačných sietí, sa považujú za telekomunikačné služby, takže sú to SVHZ, ale nie služby vo verejnom záujme.

56 Podľa odôvodnenia 120 napadnutého rozhodnutia sú ustanovenia španielskeho zákona v každom prípade technologicky neutrálne. Uvedený zákon vymedzuje telekomunikáciu ako využívanie sietí a poskytovanie služieb elektronickej komunikácie a súvisiacich zariadení. Telekomunikácia znamená

prenos signálov cez akúkoľvek telekomunikačnú sieť, nie konkrétne cez terestriálnu sieť. Tento zákon navyše ako jeden zo svojich cieľov uvádza podporu čo najväčšej technologickej neutralite v právnych predpisoch.

- 57 V zmysle odôvodnenia 121 napadnutého rozhodnutia hoci sa v zákone účinnom a uplatniteľnom v čase presunu finančných prostriedkov vymedzovalo verejnoprávne vysielanie ako služba vo verejnom záujme, nie je možné rozšíriť toto vymedzenie na prevádzku konkrétnej podpornej platformy. Ak navyše existuje viacero prenosových platforiem, jednu konkrétnu platformu nemožno považovať za kľúčovú na prenos vysielacích signálov. Podľa Komisie by teda bolo očividnou chybou, ak by sa využitie konkrétnej platformy na prenos vysielacích signálov považovalo v španielskych právnych predpisoch za službu vo verejnom záujme.
- 58 Okrem toho Komisia v odôvodneniach 123 a 124 napadnutého rozhodnutia zamietla argumentáciu, podľa ktorej bolo prevádzkovanie terestriálnych sietí definované v medziinštitucionálnych dohodách uzatvorených medzi baskickou vládou, združením baskických mestských rád a tromi baskickými regionálnymi radami ako služba vo verejnom záujme.
- 59 V odôvodnení 172 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatovala, odvolávajúc sa na odôvodnenia 119 až 122 tohto rozhodnutia, že ani Španielske kráľovstvo, ani baskické orgány nevyvedli jasne prevádzku terestriálnej platformy ako službu vo verejnom záujme.
- 60 Je potrebné uviesť, že pokiaľ ide o pojem služby vo verejnom záujme v zmysle rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovaného v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), účastníci konania nepopierajú, že tento pojem zodpovedá pojmu SVHZ v zmysle článku 106 ods. 2 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. februára 2008, BUPA a i./Komisia, T-289/03, Zb., EU:T:2008:29, bod 162, a zo 16. júla 2014, Zweckverband Tierkörperbeseitigung/Komisia, T-309/12, EU:T:2014:676, bod 132).
- 61 Podľa ustálenej judikatúry disponujú členské štáty širokou mierou voľnej úvahy pri definovaní toho, čo považujú za SVHZ, v dôsledku čoho môže Komisia spochybníť vymedzenie týchto služieb členským štátom iba v prípade zjavne nesprávneho posúdenia (pozri rozsudky z 15. júna 2005, Olsen/Komisia, T-17/02, Zb., EU:T:2005:218, bod 216; z 22. októbra 2008, TV2/Danmark a i./Komisia, T-309/04, T-317/04, T-329/04 a T-336/04, Zb., EU:T:2008:457, bod 101, a zo 6. októbra 2009, FAB/Komisia, T-8/06, EU:T:2009:386, bod 63). V prípade neexistencie harmonizovanej právnej úpravy Únie v danej oblasti nie je totiž Komisia oprávnená rozhodnúť o rozsahu úloh vo verejnom záujme prislúchajúcich verejnému prevádzkovateľovi, konkrétne o výške nákladov spojených s touto službou, ani o vhodnosti politických rozhodnutí prijatých v tejto súvislosti vnútroštátnymi orgánmi, ani o ekonomickej účinnosti verejného prevádzkovateľa (pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. februára 1997, FFSA a i./Komisia, T-106/95, Zb., EU:T:1997:23, bod 108, a z 1. júla 2010, M6/Komisia, T-568/08 a T-573/08, Zb., EU:T:2010:272, bod 139 a citovanú judikatúru). Z článku 1 prvej zarážky protokolu č. 26 o službách všeobecného záujmu pripojeného k Zmluve o EÚ a Zmluve o FEÚ vyplýva, že spoločné hodnoty Únie, pokiaľ ide o SVHZ v zmysle článku 14 ZFEÚ, obsahujú najmä základnú úlohu a široké diskrečné právomoci národných, regionálnych a miestnych orgánov pri poskytovaní, obstarávaní a organizovaní SVHZ spôsobom, ktorý čo najlepšie napĺňa potreby užívateľov.
- 62 Právomoc členského štátu definovať SVHZ však nie je neobmedzená a nemožno ju vykonávať svojvoľne iba preto, aby sa určitému odvetviu umožnilo vyhnúť sa uplatneniu pravidiel hospodárskej súťaže (rozsudok BUPA a i./Komisia, už citovaný v bode 60 vyššie, EU:T:2008:29, bod 168). Na to, aby mohla byť predmetná služba posúdená ako SVHZ, musí zahŕňať všeobecný hospodársky záujem, ktorý sa vyznačuje osobitnými charakteristikami v porovnaní so záujmom, ktorý zahŕňajú iné hospodárske činnosti (rozsudky z 10. decembra 1991, Merci convenzionali porto di Genova, C-179/90, Zb., EU:C:1991:464, bod 27, a zo 17. júla 1997, GT-Link, C-242/95, Zb., EU:C:1997:376, bod 53).

- 63 Rozsah preskúmania posúdení Komisie Všeobecným súdom nevyhnutne zohľadňuje skutočnosť, že vymedzenie služby členskými štátmi ako SVHZ môže byť Komisiou spochybnené len v prípade zjavne nesprávneho posúdenia. Pri tomto preskúmaní však musia byť dodržané niektoré minimálne kritériá, najmä ak existuje akt orgánu verejnej moci, ktorým sa dotknutý subjekt poveruje plnením úlohy SVHZ, ako aj univerzálny a záväzný charakter tejto úlohy (pozri rozsudok zo 7. novembra 2012, CBI/Komisia, T-137/10, Zb., EU:T:2012:584, body 100 a 101 a citovanú judikatúru). Navyše v zmysle článku 4 rozhodnutia 2005/842/ES z 28. novembra 2005 o uplatňovaní článku [106 ods. 2 ZFEÚ] na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním SVHZ (Ú. v. EÚ L 312, s. 67) sa zodpovednosť za poskytovanie SVHZ zverí príslušnému podniku prostredníctvom jedného alebo viacerých úradných aktov, ktorých formu môže určiť jednotlivý členský štát, pričom tieto akty špecifikujú najmä charakter a trvanie záväzkov služby vo verejnom záujme a príslušné podniky a teritória.
- 64 Španielske kráľovstvo v prejednávanej veci tvrdí, že Komisia sa nesprávne domnievala, že predmetná služba nepredstavuje SVHZ v zmysle práva Únie. Podľa neho došlo k zlyhaniu trhu z dôvodu, že vysielatelia nemali znášať dodatočné náklady spojené s rozšírením sietí do oblasti II. Skutočnosť, že španielska právna úprava vyslovene neuvádza, že predmetná služba je službou vo verejnom záujme, neumožňuje Komisii nevykonať posúdenie predmetnej služby na základe ňou prijatých ustanovení týkajúcich sa existencie SVHZ o to viac, že táto právna úprava kvalifikuje predmetnú službu za službu vo všeobecnom záujme. Počas pojednávania Španielske kráľovstvo spresnilo, že predmetní prevádzkovatelia boli poverení plnením záväzkov služby vo verejnom záujme prostredníctvom viacerých aktov španielskych orgánov a najmä verejnými zmluvami uzatvorenými medzi týmito orgánmi a uvedenými prevádzkovateľmi.
- 65 Táto argumentácia nepreukazuje, že Komisia nesprávne v odôvodneniach 119 až 122 a 172 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že predmetná služba, teda rozvoj, údržba a prevádzka siete DTT v oblasti II, nebola jasne vymedzená ako služby vo verejnom záujme v zmysle rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovaného v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415).
- 66 Je totiž pravda, že služba prevádzky sietí na podporu rozhlasového a televízneho vysielania bola Španielskym kráľovstvom označená ako služba všeobecného záujmu v zmysle článku 2 zákonov č. 11/1998 a č. 32/2002, ktoré predložila Komisia v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania, ktoré nariadil Všeobecný súd (pozri bod 26 vyššie), v spojení s ich článkom 1.
- 67 Z článku 2 zákonov č. 11/1998 a č. 32/2003 však vyplýva, že táto kvalifikácia sa týka telekomunikačných služieb, vrátane sietí na podporu rozhlasového a televízneho vysielania. Samotná skutočnosť, že služba je vo vnútroštátnom práve označená ako služba všeobecného záujmu, neznamena, že každý subjekt, ktorý ju poskytuje, je poverený plnením jasne vymedzených záväzkov služby vo verejnom záujme v zmysle rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovanom v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415). Ak by to tak bolo, všetky telekomunikačné služby v Španielsku by mali povahu SVHZ v zmysle tohto rozsudku, čo z týchto zákonov v žiadnom prípade nevyplýva. V tejto súvislosti je tiež potrebné konštatovať, že článok 2 ods. 1 zákona č. 32/2003 vyslovene stanovuje, že služby všeobecného záujmu v zmysle tohto zákona musia byť poskytované podľa pravidiel slobodnej hospodárskej súťaže. Označenie služby za SVHZ v zmysle rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovaného v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), však vyžaduje, aby bola zodpovednosť za jej správu zverená určitým podnikom.
- 68 Okrem toho je potrebné konštatovať, že Komisia sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď v odôvodneniach 119 až 125 napadnutého rozhodnutia skúmala, či bolo prvé kritérium rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovaného v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), splnené, pokiaľ ide o službu prevádzky terestriálnych sietí a nie pokiaľ ide o službu prevádzky sietí na podporu rozhlasového a televízneho vysielania, ako tvrdí Španielske kráľovstvo. V tejto súvislosti z odôvodnenia 120 uvedeného rozhodnutia vyplýva, že pre ustanovenia zákona č. 32/2003 je typická technologická neutralita a že telekomunikácia znamená prenos signálov cez akúkoľvek sieť, a nie

konkrétne cez terestriálnu sieť, voči čomu Španielske kráľovstvo nenamieta. Vo svetle týchto spresnení španielskeho zákona nemožno prísť k záveru, že Komisia sa v odôvodneniach 119 a 122 tohto rozhodnutia nesprávne domnievala, že v uvedenom zákone nebola prevádzka terestriálnej siete vymedzená ako služba vo verejnom záujme v zmysle rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovaného v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415).

- 69 Pokiaľ ide o argumentáciu, podľa ktorej boli predmetní prevádzkovatelia poverení plnením záväzkov služby vo verejnom záujme prostredníctvom viacerých aktov španielskych orgánov a najmä verejnými zmluvami uzatvorenými medzi týmito orgánmi a uvedenými prevádzkovateľmi, toto tiež nemožno prijať.
- 70 Keďže sa totiž Španielske kráľovstvo v tejto súvislosti odvoláva na skutočnosť, že národný plán na podporu prechodu na DTT, ktorý prijala španielska Rada ministrov 7. septembra 2007, stanovuje ako cieľ dosiahnuť pokrytie španielskeho obyvateľstva službou DTT, ktoré by zodpovedalo pokrytiu uvedeného obyvateľstva analógovým televíznym vysielaním v roku 2007, t. j. 98 % tohto obyvateľstva (pozri bod 4 vyššie), je potrebné uviesť, že tento plán nepoveroval žiadneho prevádzkovateľa plnením záväzkov služby vo verejnom záujme.
- 71 Pokiaľ ide o verejné zmluvy uzatvorené medzi verejnou správou a predmetnými prevádzkovateľmi, je pravda, že podľa judikatúry možno poverenie plniť záväzky služby vo verejnom záujme tiež upraviť dohodami, pokiaľ pochádzajú od orgánu verejnej moci a sú záväzné, *a fortiori* v prípade, že tieto akty špecifikujú záväzky uložené právnou úpravou (pozri rozsudok CBI/Komisia, už citovaný v bode 63 vyššie, EU:T:2012:584, bod 109 a citovanú judikatúru). V prejednávanej veci však Španielske kráľovstvo nepredložilo žiadnu zmluvu, ktorá by umožňovala preukázať jeho tvrdenie. Okrem toho skutočnosť, že služba je predmetom verejnej zmluvy, nevedie automaticky a bez spresnenia zo strany dotknutých orgánov ku kvalifikácii tejto služby ako SVHZ v zmysle rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovaného v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415).
- 72 Pokiaľ ide o konštatovanie Komisie nachádzajúce sa v odôvodneniach 123 a 124 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého ani medziinštitucionálne dohody uzatvorené medzi baskickou vládou, združením baskických mestských rád a tromi baskickými regionálnymi radami nedefinujú prevádzku terestriálnych sietí ako službu vo verejnom záujme, Španielske kráľovstvo voči nemu nenamietalo.
- 73 Navyše je potrebné konštatovať, že španielske orgány neboli nikdy schopné určiť, ktorými záväzkami služby vo verejnom záujme boli poverení prevádzkovatelia sietí DTT, či už španielskym zákonom alebo zmluvami o prevádzkovaní, a ešte menej to dokázať.
- 74 Nakoniec z odôvodnenia 121 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že podľa Komisie by definícia prevádzky konkrétnej podpornej platformy ako služby vo verejnom záujme predstavovala zjavne nesprávne posúdenie španielskymi orgánmi, pretože ak existuje viacero prenosových platforiem, jednu konkrétnu platformu nemožno považovať za kľúčovú na prenos vysielacích signálov (pozri bod 57 vyššie), voči čomu Španielske kráľovstvo nenamietalo.
- 75 Z toho vyplýva, že Komisia sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že v prípade neexistencie jasného vymedzenia prevádzky terestriálnej siete ako služby vo verejnom záujme, nebolo prvé kritérium rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovaného v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), splnené.
- 76 Tento záver nemôže Španielske kráľovstvo spochybniť inými tvrdeniami.
- 77 Po prvé, pokiaľ totiž ide o tvrdenie, podľa ktorého sa Komisia nesprávne obmedzila len na preskúmanie prípadu autonómneho spoločenstva Baskicko, je potrebné konštatovať jednak, že Komisia tiež v odôvodneniach 119 a 120 napadnutého rozhodnutia zohľadnila zákony č. 11/1998 a č. 32/2003, ktorých platnosť sa neobmedzovala len na uvedené autonómne spoločenstvo. Jednak z odôvodnenia

114 uvedeného rozhodnutia vyplýva, že podľa španielskych orgánov je úlohou autonómnych spoločenstiev potvrdiť neexistenciu štátnej pomoci v súlade s rozsudkom *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovaným v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), a že uvedené orgány predložili daný prípad ako najlepší a jediný príklad. Podľa tohto odôvodnenia žiadne iné autonómne spoločenstvo nepredložilo argumenty na podporu tvrdenia, že prevádzka terestriálnej siete je službou vo verejnom záujme. Španielske kráľovstvo tak nemôže vytýkať Komisii, že svoje preskúmanie sústredila na prípad autonómneho spoločenstva Baskicko. Navyše z ustálenej judikatúry vyplýva, že zákonnosť rozhodnutia v oblasti štátnej pomoci sa musí posudzovať v závislosti od informácií, ktoré Komisia mohla mať k dispozícii v okamihu, keď toto rozhodnutie prijala (pozri rozsudok z 15. apríla 2008, *Nuova Agricast*, C-390/06, Zb., EU:C:2008:224, bod 54 a citovanú judikatúru).

78 Po druhé Španielske kráľovstvo tvrdí, že keďže Komisia nevykonala žiadne posúdenie na základe ňou prijatých ustanovení týkajúcich sa existencie SVHZ, nedodržala bod 47 oznámenia o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za SVHZ (Ú. v. EÚ C 8, 2012, s. 4). Toto tvrdenie sa musí zamietnuť. Je totiž pravda, že Komisia v uvedenom bode spresnila, že podniky poverené poskytovaním SVHZ sú podnikmi poverenými zvláštnou úlohou a že vo všeobecnosti poverenie SVHZ zahŕňa poskytovanie služieb, ktoré by na seba prevádzkovateľ, ak by myslel na svoje vlastné obchodné záujmy, neprevzal alebo by ich neprevzal v tom istom rozsahu alebo za tých istých podmienok. Je však potrebné konštatovať, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nenamietala voči existencii SVHZ z dôvodu neexistencie zlyhania trhu, ale konštatovala, že predmetná služba nie je jasne vymedzená ako služba vo verejnom záujme v zmysle rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovaného v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415). Tento bod uvádza tiež požiadavku, podľa ktorej musí byť vymedzenie úlohy SVHZ definované členským štátom na účely splnenia prvého kritéria tohto rozsudku. Navyše okolnosť, že došlo k zlyhaniu trhu nepostačuje na to, aby bolo možné konštatovať existenciu SVHZ.

– O štvrtom kritériu stanovenom v rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovanom v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), týkajúcom sa záruky najnižších nákladov pre spoločenstvo

79 Podľa tohto kritéria, ak sa výber podniku, ktorý bude poverený realizáciou záväzkov služieb vo verejnom záujme, v konkrétnom prípade neuskutočňuje prostredníctvom výberového konania v rámci verejnej súťaže umožňujúcej vybrať kandidáta schopného poskytovať tieto služby za najnižšiu cenu, výška nevyhnutnej kompenzácie musí byť určená na základe analýzy výdavkov, ktoré by dobre riadený a primerane vybavený stredne veľký podnik vynaložil pri realizácii týchto záväzkov, zohľadniac pri tom súvisiace príjmy, ako aj primeraný zisk pri realizácii záväzkov služby vo verejnom záujme (rozsudok *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovaný v bode 17 vyššie, EU:C:2003:415, bod 93).

80 Komisia v odôvodnení 128 napadnutého rozhodnutia uviedla, že baskické orgány tvrdia, že keďže sa neuskutočnila žiadna verejná súťaž, kritérium bolo splnené vzhľadom na to, že verejnoprávny podnik baskickej vlády, ktorý poskytuje služby prenosu a pokrytie rozhlasovým a televíznym vysielaním, je dobre riadenou a primerane vybavenou spoločnosťou na plnenie požadovaných záväzkov. Vychádzajúc zo štúdie porovnania nákladov, ktorá Komisii nebola predložená, dospeli baskické orgány k záveru, že satelitná infraštruktúra by bola nákladnejšia ako modernizácia terestriálnej siete dotknutého verejnoprávneho podniku. Komisia sa však domnieva, že na splnenie predmetného kritéria nestačí, aby sa na stanovenie efektívnosti tohto verejnoprávneho podniku použilo porovnanie so satelitnou technológiou, keďže mohli existovať aj iní terestriálni prevádzkovatelia, ktorí by túto službu realizovali za nižšiu cenu. Komisia preto dospela k záveru, že štvrté kritérium rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, už citovaného v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), nebolo v prípade autonómneho spoločenstva Baskicko splnené.

- 81 Španielske kráľovstvo sa v podstate obmedzilo na tvrdenie, že v porovnaní so satelitnými platformami predstavovali terestriálne platformy efektívnejšie riešenie, pokiaľ ide o náklady, keďže infraštruktúra existovala už pre analógové terestriálne televízne vysielanie, čo preukazovala štúdia z júla 2007. Nenamieta tak voči odôvodneniu Komisie, podľa ktorého porovnanie so satelitnou technológiou nepostačuje na preukázanie, že predmetný verejnoprávny podnik v Baskicku bol efektívny, keďže iní terestriálni prevádzkovatelia mohli tiež poskytnúť predmetnú službu s nižšími nákladmi.
- 82 Preto Španielske kráľovstvo nepreukázalo, že Komisia nesprávne konštatovala, že požiadavky štvrtého kritéria rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovaného v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), neboli splnené.
- 83 V každom prípade, keďže sú kritériá stanovené v rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovanom v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), kumulatívne, postačuje Komisii na správne preukázanie hospodárskej výhody predložiť dôkaz o tom, že jedno z nich nebolo splnené.
- 84 Druhá časť tohto žalobného dôvodu musí byť preto zamietnutá.

O tretej časti založenej na neexistencii narušenia hospodárskej súťaže

- 85 Španielske kráľovstvo tvrdí, že Komisia sa vo svojej analýze narušenia hospodárskej súťaže dopustila nesprávneho posúdenia, keďže sa v odôvodnení 130 napadnutého rozhodnutia domnievala, že terestriálne a satelitné platformy pôsobia na rovnakom trhu. Podľa neho sú na jednej strane služby digitálneho satelitného televízneho vysielania platenými službami, pričom prístup k službám DTT je bezplatný. Na druhej strane Comisión del mercado de la telecomunicaciones (španielska Komisia pre telekomunikačný trh) dospela vo svojom rozhodnutí z 2. februára 2006 k záveru, že je z trhu služieb podpory televízneho vysielania pozemnými vlnami potrebné vylúčiť služby podpory televízneho a rozhlasového vysielania prostredníctvom satelitu. Okrem toho v oblasti II neexistuje hospodárska súťaž, keďže nie je pre sieťových prevádzkovateľov atraktívna.
- 86 Je potrebné konštatovať, že Komisia dospela v odôvodnení 130 napadnutého rozhodnutia k záveru, že terestriálne a satelitné platformy pôsobia na rovnakom trhu. Toto tvrdenie podporila v odôvodneniach 131 až 137 uvedeného rozhodnutia odvolaním sa na sedem jednotlivých skutočností. Nakoniec v odôvodnení 138 tohto rozhodnutia dospela k záveru, že keďže si satelitné a terestriálne vysielacie platformy navzájom konkurujú, opatrenie určené na rozvoj, prevádzku a údržbu DTT v oblasti II predstavuje narušenie hospodárskej súťaže medzi týmito dvoma platformami. Podľa nej opatrenie znevýhodňuje aj ďalšie platformy, najmä internetové televízne vysielanie (ďalej len „IPTV“).
- 87 Argumentácia Španielskeho kráľovstva tieto odôvodnenia nespochybnuje.
- 88 Je totiž potrebné pripomenúť, že Komisia nemusí zistiť skutočný dosah pomoci na obchod medzi členskými štátmi a skutočné narušenie hospodárskej súťaže, ale len preskúmať, či táto pomoc môže tento obchod ovplyvniť a narušiť hospodársku súťaž (pozri rozsudky z 15. decembra 2005, Unicredito Italiano, C-148/04, Zb., EU:C:2005:774, bod 54 a citovaný judikatúru; z 9. júna 2011, Comitato „Venezia vuole vivere“ a i./Komisia, C-71/09 P, C-73/09 P a C-76/09 P, Zb., EU:C:2011:368, bod 134 a citovanú judikatúru, a z 8. mája 2013, Libert a i., C-197/11 a C-203/11, Zb., EU:C:2013:288, bod 76 a citovanú judikatúru).
- 89 Presnejšie, ak pomoc, ktorú členský štát poskytne, posilňuje v rámci obchodu v Únii postavenie jedného podniku voči ostatným konkurujúcim podnikom, treba na tieto ostatné konkurujúce podniky hľadieť ako na podniky ovplyvnené pomocou (pozri rozsudky Unicredito Italiano, už citovaný v bode 88 vyššie, EU:C:2005:774, bod 56 a citovanú judikatúru, a Libert a i., už citovaný v bode 88 vyššie, EU:C:2013:288, bod 77 a citovanú judikatúru).

- 90 Po prvé, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého skutočnosť, že terestriálne a satelitné platformy nepôsobia na rovnakom trhu, preukazuje to, že služby digitálneho satelitného televízneho vysielania sú platené, pričom prístup k službám DTT je bezplatný, je potrebné konštatovať, ako uvádza Komisia, že z technologického hľadiska sú tieto dve platformy schopné slúžiť ako prostriedok televíznej ponuky, či už platenej alebo bezplatnej. Okrem toho majiteľa vysielacích licencií DTT v Španielsku môžu poskytovať vysielanie platených kanálov a španielska ponuka DTT môže obsahovať tak platené, ako aj bezplatné kanály. Toto tvrdenie je preto potrebné zamietnuť.
- 91 Po druhé, pokiaľ ide o záver Comisión del mercado de la telecomunicaciones, na ktorý sa odvoláva Španielske kráľovstvo, tento nemôže spochybníť konštatovanie Komisie nachádzajúce sa v napadnutom rozhodnutí. Španielske kráľovstvo totiž nespresnilo ani prípad, pri ktorom prišla táto komisia k tomuto záveru, ani dôvody prečo sa v danom prípade domnievala, že terestriálne a satelitné platformy nepôsobia na rovnakom trhu.
- 92 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie týkajúce sa neexistencie hospodárskej súťaže v oblasti II, toto je tiež potrebné zamietnuť. Existenciu hospodárskej súťaže v uvedenej oblasti totiž preukazuje najmä skutočnosť, prevádzkovateľ satelitnej platformy sa zúčastnil na verejnej súťaži vo veci rozšírenia pokrytia digitálnym televíznym vysielaním v Kantábrii, ako to uviedla Komisia v odôvodnení 131 napadnutého rozhodnutia. Navyše sa už rozhodlo, že medzi terestriálnymi a satelitnými platformami existuje hospodárska súťaž (rozsudky FAB/Komisia, už citovaný v bode 61 vyššie, EU:T:2009:386, bod 55, a z 15. júna 2010, Mediaset/Komisia, T-177/07, Zb., EU:T:2010:233, bod 97).
- 93 V dôsledku toho sa musí zamietnuť tretia časť tohto žalobného dôvodu, a teda aj tento žalobný dôvod ako celok.

O druhom žalobnom dôvode založenom subsidiárne na porušení článku 106 ods. 2 a článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ

- 94 Španielske kráľovstvo subsidiárne uvádza, že Komisia porušila článok 106 ods. 2 a článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. V tejto súvislosti tvrdí, že Komisia obrátila dôkazné bremeno, keďže jasne nepreukázala, že zásada technologickej neutrality bola porušená. Podľa neho Komisia neodôvodnila metódu extrapolácie, ktorú použila pri konštatovaní, že väčšina verejných súťaží nebola technologicky neutrálna. Komisia tiež neodôvodnila uplatnenú štatistickú metódu, takže nie je možné zistiť, na ktorú konkrétnu súťaž sa vo svojej poznámke pod čiarou č. 29 napadnutého rozhodnutia odvolávala. Vzorka, ktorú vybrala Komisia, tak nie je reprezentatívna. Podľa Španielskeho kráľovstva sa technika extrapolácie použila svojvoľne a prekračovala mieru voľnej úvahy, ktorou disponovala Komisia.
- 95 Po prvé, pokiaľ ide o údajné porušenie článku 106 ods. 2 ZFEÚ, je potrebné konštatovať, že Komisia v odôvodnení 172 napadnutého rozhodnutia zamietla odôvodnenie predmetného opatrenia pomoci v zmysle tohto ustanovenia, keďže sa domnievala, že španielske orgány nevymedzili presne prevádzkovanie terestriálnej platformy ako služby vo verejnom záujme. Komisia v tejto súvislosti poukázala na odôvodnenia týkajúce sa prvého kritéria stanoveného v rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovanom v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), ktorý upravuje neexistenciu definície SVHZ.
- 96 Keďže argumentácia Španielskeho kráľovstva týkajúca sa existencie SVHZ už bola zamietnutá a tento členský štát nepredložil v tomto žalobnom dôvode žiadne doplňujúce tvrdenie, je potrebné dospieť k záveru, že Komisia neporušila článok 106 ods. 2 ZFEÚ.
- 97 Po druhé, pokiaľ ide o údajné porušenie článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, je potrebné uviesť, že podľa ustálenej judikatúry sa výnimky zo všeobecnej zásady nezlučiteľnosti štátnej pomoci s vnútorným trhom, nachádzajúce sa v článku 107 ods. 1 ZFEÚ, musia vykladať restriktívne (pozri rozsudky

z 29. apríla 2004, Nemecko/Komisia, C-277/00, Zb., EU:C:2004:238, bod 20 a citovanú judikatúru, a zo 14. októbra 2010, Nuova Agricast a Cofra/Komisia, C-67/09 P, Zb., EU:C:2010:607, bod 74 a citovanú judikatúru).

- 98 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry má Komisia pri uplatňovaní článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ širokú mieru voľnej úvahy, ktorej uplatnenie zahŕňa komplexné hodnotenie hospodárskeho a sociálneho charakteru. Súdne preskúmanie spôsobu výkonu tejto voľnej úvahy sa obmedzuje na overenie dodržania procesných predpisov a povinnosti odôvodnenia, ako aj na overenie vecnej správnosti skutkových okolností, z ktorých sa vychádza, a neexistencie nesprávneho právneho preskúmania, zjavne nesprávneho posúdenia skutkových okolností alebo zneužitia právomoci (rozsudky z 26. septembra 2002, Španielsko/Komisia, C-351/98, Zb., EU:C:2002:530, bod 74, a z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia, C-372/97, Zb., EU:C:2004:234, bod 83).
- 99 Je tiež potrebné pripomenúť, že hoci Komisia disponuje mierou voľnej úvahy v hospodárskej oblasti, neznamená to, že by sa súd Únie mal zdržať preskúmania toho, ako Komisia vykladá údaje hospodárskej povahy. Súd Únie musí totiž nielen preveriť vecnú presnosť predložených dôkazov, ich spoľahlivosť a súladnosť, ale aj preskúmať, či tieto dôkazy predstavujú všetky relevantné údaje, ktoré treba zohľadniť pri posúdení komplexnej situácie, a či sú spôsobilé opodstatniť závery, ktoré sa z nich vyvodili. V každom prípade mu však v rámci tohto posúdenia neprináleží nahradiť ekonomické posúdenie Komisie svojim vlastným posúdením. Okrem toho treba uviesť, že v prípade, že inštitúcia disponuje širokou mierou voľnej úvahy, preskúmanie dodržania určitých procesných záruk má zásadný význam. Podľa ustálenej judikatúry sa medzi týmito zárukami nachádza najmä povinnosť príslušnej inštitúcie starostlivo a nestranne preskúmať všetky relevantné skutočnosti daného prípadu a dostatočne odôvodniť svoje rozhodnutie (pozri rozsudok z 22. novembra 2007, Španielsko/Lenzing, C-525/04 P, Zb., EU:C:2007:698, body 56 až 58 a citovanú judikatúru). Komisia je povinná uskutočniť konanie o preskúmaní inkriminovaných opatrení nestranne a s náležitou starostlivosťou, aby pri prijímaní konečného rozhodnutia, ktorým sa prípadne potvrdzuje nezlučiteľnosť alebo protiprávnosť pomoci, mala na tento účel k dispozícii čo najúplnejšie a najspoľahlivejšie dôkazy (pozri rozsudok z 3. apríla 2014, Francúzsko/Komisia, C-559/12 P, Zb., EU:C:2014:217, bod 63 a citovanú judikatúru).
- 100 Na to, aby sa preukázalo zjavné pochybenie Komisie pri posúdení skutkového stavu, ktoré by odôvodnilo zrušenie napadnutého rozhodnutia, musia byť dôkazy, ktoré predložil žalobca, dostačujúce na to, aby sa posúdenie skutkového stavu v spornom rozhodnutí stalo neprijateľným (rozsudky z 12. decembra 1996, AIUFFASS a AKT/Komisia, T-380/94, Zb., EU:T:1996:195, bod 59, a FAB/Komisia, už citovaný v bode 61 vyššie, EU:T:2009:386, bod 78).
- 101 V prejednávanej veci z odôvodnení 148 až 171 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia sa domnievala, že predmetná pomoc nemôže byť považovaná za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, keďže podľa nej predmetné opatrenie nie je v súlade so zásadou technologickej neutrality, nie je primerané a nepredstavuje vhodný nástroj na zabezpečenie voľne dostupných televíznych kanálov pre obyvateľov oblasti II. V tejto súvislosti v odôvodnení 155 uvedeného rozhodnutia konštatovala, že veľká väčšina verejných súťaží nebola technologicky neutrálna, lebo sa týkala terestriálnej technológie a DTT. V tomto kontexte poukázala na opis predmetnej pomoci nachádzajúci sa v odôvodneniach 23 až 36 tohto rozhodnutia.
- 102 V odôvodnení 34 napadnutého rozhodnutia Komisia spresnila, že vo väčšine verejných súťaží odkazovali orgány, ktoré ich usporiadali, na terestriálnu technológiu a DTT, a to explicitne vo vymedzení predmetu verejnej súťaže alebo implicitne v opise technických špecifikácií alebo zariadení, ktoré sa mali financovať. Vo výnimočných prípadoch, v ktorých sa vyslovene spomínala satelitná technológia, sa hovorilo o satelitných parabolách na príjem satelitného signálu na terestriálnych vežiach alebo o zariadení na prístup k digitálnemu televíznemu vysielaniu v oblasti III. Podľa Komisie len veľmi málo verejných súťaží na rozšírenie bolo technologicky neutrálnych a nevyučovalo iné technológie ako DTT.

- 103 V tejto súvislosti Komisia v poznámke pod čiarou č. 29 napadnutého rozhodnutia spresnila, že spomedzi 516 verejných súťaží, ktoré sa uskutočnili vo všetkých regiónoch okrem Kastílie-La Manche, analyzovala vzorku 82 verejných súťaží, z ktorých sa 17 týkalo rozšírenia a 65 dodávky. Len deväť z nich bolo klasifikovaných ako technologicky neutrálne, t. j. tri verejné súťaže na rozšírenie v Kastílii-León (Španielsko) a šesť na dodávku, z čoho päť na Kanárskych ostrovoch (Španielsko) a jedna v Kantábrii.
- 104 Komisia sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, ani neobrátila dôkazné bremeno, pokiaľ ide o rešpektovanie zásady technologickej neutrality, keď na základe danej vzorky prišla k záveru o nedodržíavaní predmetným opatrením. V tejto súvislosti nebola povinná poskytnúť bližšie vysvetlenia. V prípade schémy pomoci sa totiž môže obmedziť na skúmanie povahy predmetnej schémy, aby v odôvodnení rozhodnutia posúdila, či táto schéma je primeraná na účely realizácie jedného z cieľov stanovených v článku 107 ods. 3 ZFEÚ. V rozhodnutí týkajúcom sa takej schémy tak nie je v každom jednotlivom prípade povinná vykonať analýzu pomoci poskytnutej na základe takej schémy. Individuálnu situáciu každého z dotknutých podnikov je potrebné overiť až vo fáze vymáhania pomoci (rozsudky zo 7. marca 2002, Taliansko/Komisia, C-310/99, Zb., EU:C:2002:143, body 89 a 91; Comitato „Venezia vuole vivere“ a i./Komisia, už citovaný v bode 88 vyššie, EU:C:2011:368, bod 63, a z 13. júna 2013, HGA a i./Komisia, C-630/11 P až C-633/11 P, Zb., EU:C:2013:387, bod 114).
- 105 V tejto súvislosti je potrebné zamietnuť tvrdenie Španielskeho kráľovstva, podľa ktorého sa Komisia nemala uspokojiť s analýzou vzorky verejných súťaží, ale mala v napadnutom rozhodnutí identifikovať všetky dotknuté verejné súťaže. Podľa judikatúry, ak totiž Komisia všeobecne a neurčito rozhodne o štátnej pomoci, ktorú vyhlási za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, a nariadi vymáhanie súm získaných na základe tejto schémy, prináleží členskému štátu, aby overil individuálnu situáciu každého z podnikov, ktorých sa také vymáhanie týka (rozsudok Comitato „Venezia vuole vivere“ a i./Komisia, už citovaný v bode 88 vyššie, EU:C:2011:368, bod 64).
- 106 Tvrdenie Španielskeho kráľovstva, podľa ktorého nebola vzorka dostatočne významná z dôvodu, že z 82 verejných súťaží analyzovaných Komisiou 65 prípadov predstavovalo verejné súťaže na dodávky, na ktoré nemalo napadnuté rozhodnutie vplyv, tiež nemožno prijať. V skutočnosti 17 verejných súťaží týkajúcich sa rozšírenia siete, ktoré analyzovala Komisia, predstavuje totiž v každom prípade dostatočne významnú vzorku, pokiaľ ide najmä o skutočnosť, že správne konanie sa týkalo šestnástich autonómnych spoločenstiev v Španielsku.
- 107 Pokiaľ ide o tvrdenie Španielskeho kráľovstva, podľa ktorého Komisia neodôvodnila metódu extrapolácie, ktorú použila pri konštatovaní, že väčšina verejných súťaží nebola technologicky neutrálna, je na rozdiel od toho, čo tvrdí Španielske kráľovstvo, potrebné uviesť, že Komisia neuskutočnila extrapoláciu, keďže sa domnievala, že nezrovnalosti konštatované vo vzorke sa vyskytujú v celom Španielsku. Komisia sa obmedzila na skúmanie povahy predmetnej schémy pomoci a práve na základe skutočnosti, že analyzované verejné súťaže nerešpektovali zásadu technologickej neutrality, nedospela k záveru, že táto zásada nebola dodržaná vo všetkých verejných súťažiach týkajúcich sa prevádzky siete DTT, na čo poukazuje aj výrok napadnutého rozhodnutia. Podľa článkov 1 a 3 tohto rozhodnutia má Španielske kráľovstvo získať späť od prevádzkovateľov DTT len pomoc poskytnutú bez rešpektovania zásady technologickej neutrality. Okrem toho podľa článku 4 ods. 3 písm. a) uvedeného rozhodnutia je Španielske kráľovstvo povinné predložiť Komisii zoznam príjemcov, ktorí získali pomoc v rámci schémy uvedenej v článku 1 tohto rozhodnutia, a celkovú sumu pomoci, ktorú každý z nich získal v rámci tejto schémy, a to v kategóriách uvedených v časti 6.2 tohto istého rozhodnutia.
- 108 Okrem toho je potrebné uviesť, že Španielske kráľovstvo, ktoré na splnenie svojej povinnosti spolupráce s Komisiou musí tejto inštitúcii poskytnúť všetky údaje, aby mala možnosť overiť, či sú podmienky výnimky, o ktorú žiada, splnené (pozri rozsudok z 15. júna 2005, Regione autonoma della Sardegna/Komisia, T-171/02, Zb., EU:T:2005:219, bod 129 a citovanú judikatúru), nepreukázalo, že kritérium technologickej neutrality spĺňajú aj iné verejné súťaže okrem deviatich verejných súťaží, pri

ktorých sa Komisia domnievala, že toto kritérium spĺňajú. V odôvodneniach 182 až 197 napadnutého rozhodnutia Komisia predložila skutočnosti, ktoré umožnili zaradiť verejné súťaže medzi technologicky neutrálne. Naopak Španielske kráľovstvo nepredložilo žiadne dostačujúce dôkazy, na základe ktorých by sa posúdenie skutkového stavu Komisiou stalo neprijateľným.

- 109 V tejto súvislosti je potrebné tiež konštatovať, že v rozpore s tým, čo tvrdí Španielske kráľovstvo, Komisia v liste z 9. decembra 2013, ktorý bol odoslaný španielskym orgánom v rámci vymáhania predmetnej pomoci, neuviedla, že nesprávne považovala šesť verejných súťaží za neutrálne. V uvedenom liste Komisia totiž len spresnila, že verejné súťaže týkajúce sa dodávky zariadení nepodliehali povinnosti vymáhať pomoc, čo vyplýva aj z článkov 1 a 3 napadnutého rozhodnutia v spojení s odôvodneniami 110, 111 a 185 tohto rozhodnutia.
- 110 Nakoniec Španielske kráľovstvo uvádza v podstate porušenie povinnosti odôvodnenia, keďže tvrdí, že Komisia nespresnila, ktorých 82 verejných súťaží analyzovala. Podľa ustálenej judikatúry rozsah povinnosti odôvodnenia závisí od povahy dotknutého aktu a od kontextu jeho prijatia. Z odôvodnenia musia jasne a nepochybne vyplývať úvahy inštitúcie, ktorá je jeho autorom, a to tak, aby súd Únie mohol vykonať svoje preskúmanie zákonnosti a aby sa dotknuté osoby mohli oboznámiť s dôvodmi prijatého opatrenia a mohli tak brániť svoje práva a overiť, či rozhodnutie je alebo nie je dôvodné. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie špecifikovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 296 ZFEÚ, sa musí posudzovať nielen vzhľadom na jeho znenie, ale aj vzhľadom na jeho kontext a na všetky právne predpisy, ktoré upravujú dotknutú oblasť (rozsudky z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb., EU:C:1998:154, bod 63, a z 3. marca 2010, Freistaat Sachsen a i./Komisia, T-102/07 a T-120/07, Zb., EU:T:2010:62, bod 180). Keďže španielske orgány v prejednávanej veci predložili všetky informácie týkajúce sa predmetných verejných súťaží a Komisia v napadnutom rozhodnutí spresnila kritériá, ktoré umožňujú označiť verejné súťaže za technologicky neutrálne, bolo odôvodnenie uvedeného rozhodnutia dostatočne jasné, aby umožnilo Španielskemu kráľovstvu poznať odôvodnenia prijatého opatrenia a súdu Únie vykonať jeho preskúmanie zákonnosti.
- 111 Tvrdenie Španielskeho kráľovstva týkajúce sa údajného porušenia článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ sa tak musí zamietnuť.
- 112 Druhý žalobný dôvod preto treba zamietnuť.

O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení procesných pravidiel

- 113 Španielske kráľovstvo vytyka Komisii porušenie procesných pravidiel, keďže po prvé nezohľadnila dôkazy, ktoré jej predložilo, po druhé bolo dokazovanie v správnej časti konania nekoherentné, po tretie existovali neprimerané oneskorenia a zmena vyšetrovateľa v rámci tohto dokazovania a po štvrté vyšetrovanie neprebehlo objektívne a nestranne.
- 114 Komisia namieta voči tejto argumentácii a tvrdí, že tento žalobný dôvod je neprípustný, keďže Španielske kráľovstvo neuviedlo, ktoré procesné ustanovenie bolo porušené.
- 115 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 musí žaloba obsahovať zhrnutie dôvodov, na ktorých je založená. Tieto údaje musia byť dostatočne jasné a presné, aby umožnili žalovanému pripraviť si obhajobu a Všeobecnému súdu rozhodnúť o žalobe. Je tiež potrebné pripomenúť, že žalobca nie je povinný výslovne uviesť pravidlo osobitného práva, na ktorom založil svoj žalobný dôvod, ak je jeho argumentácia dostatočne jasná a žalovaný a súd Únie môžu bez ťažkostí toto pravidlo identifikovať [pozri rozsudok z 20. februára 2013, Caventa/ÚHVT – Anson's Herrenhaus (BERG), T-224/11, EU:T:2013:81, body 14 a 15 a citovanú judikatúru].

116 V prejednávanej veci tvrdenie Španielskeho kráľovstva splnilo tieto podmienky a je preto prípustné. Na jednej strane je totiž potrebné konštatovať, že Španielske kráľovstvo sa v rámci svojho tvrdenia viackrát odvoláva na odôvodnenia Komisie týkajúce sa zlučiteľnosti predmetného opatrenia s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. Na druhej strane výhrady vo veci nezohľadnenia skutkových okolností, absencie koherentnosti, neprimeranej dĺžky konania a absencie objektívnosti a nestrannosti sa v podstate týkajú požiadaviek, ktoré upravuje zásada riadnej správy vecí verejných. Zo žaloby tak dostatočne vyplýva, že Španielske kráľovstvo poukazuje na porušenie zásady riadnej správy vecí verejných, ktorého sa mala dopustiť Komisia počas preskúmania zlučiteľnosti predmetného opatrenia s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. Pokiaľ ide o zásadu riadnej správy vecí verejných v oblasti štátnej pomoci, z judikatúry vyplýva, že dodržanie tejto zásady vyžaduje starostlivé a nestranné preskúmanie sporného opatrenia Komisiou (pozri rozsudok z 9. septembra 2009, *Holland Malt/Komisia*, T-369/06, Zb., EU:T:2009:319, bod 195 a citovanú judikatúru).

O prvej výhrade založenej na nezohľadnení dôkazov

117 Španielske kráľovstvo tvrdí, že Komisia nezohľadnila všetky dôkazy týkajúce sa porovnania nákladov na terestriálne a satelitné platformy.

118 Po prvé Španielske kráľovstvo tvrdí, že Komisia bez uvedenia podstatného odôvodnenia nezohľadnila v napadnutom rozhodnutí správu týkajúcu sa referenčných nákladov na proces rozšírenia DTT v Španielsku z júla 2007, ktorá bola vypracovaná španielskymi orgánmi a *ex ante* poukazuje na vyššiu efektívnosť DTT v porovnaní so satelitnými platformami.

119 Táto argumentácia sa musí zamietnuť. Z odôvodnení 52 a 156 napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že Komisia zohľadnila správu uvedenú v bode 118 vyššie. Odôvodnenie 52 uvedeného rozhodnutia obsahuje zhrnutie španielskych orgánov týkajúce sa tejto správy. V odôvodnení 156 tohto rozhodnutia Komisia uvedenú správu skúmala. V tejto súvislosti uviedla, že predmetná správa neposkytuje dostatočný dôkaz o nadradenosti terestriálnej platformy v porovnaní so satelitnou platformou. Podľa nej naopak predmetná správa uvádza, že voľba technologického riešenia na rozšírenie pokrytia sa má analyzovať v každom regióne jednotlivo, zohľadňujúc topografické a demografické osobitosti každého z nich. Domnievala sa, že istá správa tak uprednostňuje nevyhnutnosť organizácie technologicky neutrálnej verejnej súťaže na určenie najvhodnejšej platformy.

120 Je potrebné uviesť, že z bodu 6 správy uvedenej v bode 118 vyššie vyplýva, že španielske orgány analyzovali dva možné scenáre, t. j. rozšírenie pokrytia obyvateľstva z 98 % na 100 % a rozšírenie pokrytia obyvateľstva z 96 % na 100 %. Žiadny z nich nezodpovedal rozšíreniu pokrytia obyvateľstva z 96 % na 98,5 %. Okrem toho podľa záverov uvedenej správy, ktoré sa týkajú týchto dvoch scenárov, je pravdepodobné, že najvhodnejšie konečné riešenie bude to vyplývajúce zo zohľadnenia dvoch alternatív, t. j. terestriálnej a satelitnej platformy, pričom jedno alebo druhé riešenie sa prijme v závislosti od podmienok a okolností skutočného rozmiestnenia obyvateľstva, na ktoré sa pokrytie rozširuje. Bez predchádzajúcej podrobnej štúdie autonómneho spoločenstva, ktorá by zohľadnila ortografiu územia, územné rozmiestnenie obyvateľstva a situáciu sietí existujúceho televízneho vysielania, je nemožné predvídať rozsah, v akom každá z jednotlivých alternatív prispeje ku konečnému riešeniu. Preto ako uvádza Komisia, predmetná správa v žiadnom prípade v oblasti II neuprednostňuje terestriálnu technológiu. Navyše je potrebné uviesť, že v rozpore s tým, čo tvrdí Španielske kráľovstvo, sa Komisia nedomnievala, že táto správa nebola vypracovaná nezávislým odborníkom.

121 Po druhé je potrebné zamietnuť tvrdenie Španielskeho kráľovstva, podľa ktorého si Komisia neobjednala vlastnú štúdiu nákladov jednotlivých riešení, v rozpore s tým, čo uviedla. Španielske kráľovstvo totiž nepreukázalo, že Komisia sa zaviazala zrealizovať vlastnú štúdiu, čo táto navyše popiera. V rozpore s tým, čo tvrdí Španielske kráľovstvo, list Komisie španielskym orgánom z 27. mája 2011 neobsahuje v tomto zmysle žiadny záväzok Komisie.

- 122 Po tretie Španielske kráľovstvo tvrdí, že Komisia sa uspokojila s odsúhlasením štúdie prevádzkovateľa uvedenej v bode 13 vyššie, ktorá však bola uskutočnená *ex post*. Autonómne spoločenstvo Baskicko malo v odpovedi na žiadosť Komisie o informácie zo 14. februára 2012 zaslať svoj vlastný odhad nákladov. Tento odhad uvádza, že náklady riešenia DTT sú nižšie. Okrem toho autonómne spoločenstvá Andalúzia (Španielsko), Galícia (Španielsko) a Baskicko predložili Komisii kópiu prezentácie, ktorú vypracoval uvedený prevádzkovateľ a v ktorej sa uvádzajú náklady satelitného riešenia. Podľa Španielskeho kráľovstva v zmysle posúdenia autonómny spoločenstvami predstavovali ponuky tohto prevádzkovateľa vyššie náklady v porovnaní s nákladmi na terestriálne riešenie. Komisia nezohľadnila tieto skutočnosti v napadnutom rozhodnutí. Okrem toho uprednostnením štúdie od rovnakého prevádzkovateľa preukázala svoju zaujatosť.
- 123 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v rozpore s tým, čo tvrdí Španielske kráľovstvo, nie je zamietnutie výpočtov predložených určitými autonómny spoločenstvami počas konania pred Komisiou založené na štúdiu prevádzkovateľa uvedenej v bode 13 vyššie. Z odôvodnenia 157 napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že Komisia zamietla tieto výpočty z dôvodu, že žiadny z nich nie je dostatočne podrobný a spoľahlivý na odôvodnenie voľby terestriálnej technológie na rozšírenie pokrytia, pričom prevláda aj neistota, pokiaľ ide o ich datovanie. Okrem toho žiadny z týchto výpočtov nebol uskutočnený nezávislým odborníkom.
- 124 V odôvodnení 158 napadnutého rozhodnutia Komisia spomenula štúdiu prevádzkovateľa uvedenú v bode 13 vyššie datovanú z novembra 2008, ako vyplýva z odôvodnenia 67 uvedeného rozhodnutia, čím chcela zdôrazniť rozpory medzi štúdiou predloženou prevádzkovateľom telekomunikačnej infraštruktúry a dodávateľom sieťových zariadení a uvedenou štúdiou. Výsledky tejto štúdie však žiadnym spôsobom neodsúhlasila. Len zamietla užitočnosť nákladov predložených uvedeným prevádzkovateľom z dôvodu, že tieto náklady pochádzali z roku 2010 a predmetné opatrenia im tak predchádzali.
- 125 Z toho vyplýva, že Komisia zohľadnila výpočty predložené niektorými autonómny spoločenstvami a že neuprednostnila štúdiu prevádzkovateľa uvedenú v bode 13 vyššie. Tvrdenie Španielskeho kráľovstva sa preto musí zamietnuť.
- 126 Po štvrté Španielske kráľovstvo uvádza, že Komisia nesprávne nezohľadnila porovnávaciu správu nákladov na príjem pre používateľov riešenia DTT a satelitného riešenia, ktorá bola vypracovaná konzultačnou spoločnosťou a datovaná 20. septembra 2012 a podľa ktorej by boli náklady na satelitnú platformu 7,7-krát vyššie ako náklady na platformu DTT.
- 127 Toto tvrdenie sa musí zamietnuť. Na jednej strane totiž správa uvedená v bode 126 vyššie, ktorá bola predložená Komisii v rámci iného spisu, ktorým sa zaoberala, porovnáva náklady spojené s prispôbením prijímacieho televízneho zariadenia v každom príbytku pre celé španielske obyvateľstvo, a nie len pre oblasť II následkom uvoľnenia digitálnej dividendy. Na druhej strane porovnáva náklady vychádzajúce zo situácie existujúcej v roku 2012. Španielske kráľovstvo však nepredložilo žiadne skutočnosti, ktoré by umožnili sa domnievať, že výpočty týkajúce sa uvedenej situácie boli relevantné na posúdenie vhodnosti predmetného opatrenia od roku 2008, a podľa judikatúry otázku, či opatrenie predstavuje štátnu pomoc, treba posúdiť vzhľadom na situáciu, ktorá existovala v čase prijatia tohto opatrenia (pozri rozsudok z 12. mája 2011, Région Nord-Pas-de-Calais a Communauté d'Agglomération du Douaisis/Komisia, T-267/08 a T-279/08, Zb., EU:T:2011:209, bod 143 a citovanú judikatúru).
- 128 Prvá výhrada sa tak musí zamietnuť.

O druhej výhrade založenej na absencii koherentnosti dokazovania v správnej časti konania

- 129 Španielske kráľovstvo tvrdí, že Komisia sa nesprávne obmedzila na pôvodné preskúmanie opatrení ministerstvom. Podrobnejšie preskúmanie opatrení prijatých autonómnymi spoločenstvami Komisia zahrnula do svojej analýzy až dodatočne. Postup rozšírenia pokrytia sa uskutočnil v neutrálnom prostredí, čo potvrdila aj Komisia v liste zo 17. apríla 2009. Podľa Španielskeho kráľovstva je možné, že v priebehu tohto postupu sa vyskytla aj verejná súťaž, ktorá nebola neutrálna. Komisia však predpokladala absenciu neutrality pri všetkých postupoch, podozrievajúc každú z verejných súťaží z nedostatku neutralnosti okrem prípadu, ak sa preukáže opak. Vyšetrovanie, ktoré viedlo k prijatiu napadnutého rozhodnutia, sa uzatvorilo predčasne, keďže uvedené rozhodnutie ukladá členskému štátu povinnosť doplniť a preskúmať jednotlivo všetky verejné súťaže. Dôkazom v tejto súvislosti je rozpor, ktorého sa dopustila Komisia vo veci verejnej súťaže vypísanej vládou Kantábrie. Hoci sa Komisia domnievala, že množstvo verejných súťaží nie je technologicky neutrálnych, považovala verejnú súťaž vypísanú uvedenou vládou za technologicky neutrálnu, čo v skutočnosti nebola pravda.
- 130 Takéto tvrdenie nemožno prijať.
- 131 Po prvé, ak by sa totiž aj predpokladalo, že východiskom preskúmania Komisie boli opatrenia ministerstva, Španielske kráľovstvo vyslovene pripúšťa, že Komisia v rámci konania pred ňou skúmala aj opatrenia predložené autonómnymi spoločenstvami.
- 132 V rozsahu, v akom Španielske kráľovstvo poukazuje na inkohereciu medzi rozhodnutím o začatí konania a napadnutým rozhodnutím, stačí pripomenúť, že podľa článku 6 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [108 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339) rozhodnutie o začatí konania zhrnie príslušné záležitosti faktov a práva, bude zahrňovať predbežné zhodnotenie Komisie, ktoré sa týka charakteru pomoci navrhovaného opatrenia, a vysvetlí pochybnosti, čo sa týka jeho zlučiteľnosti s vnútorným trhom. Ako vyplýva zo znenia citovaného ustanovenia, analýza Komisie má nevyhnutne predbežný charakter. Z toho vyplýva, že Komisia nemôže mať povinnosť predložiť úplnú analýzu dotknutej pomoci vo svojom oznámení o začatí tohto konania (pozri rozsudky z 1. júla 2009, ISD *Polska a i./Komisia*, T-273/06 a T-297/06, Zb., EU:T:2009:233, bod 126 a citovanú judikatúru, a z 30. novembra 2009, *Francúzsko/Komisia*, T-427/04 a T-17/05, Zb., EU:T:2009:474, bod 148 a citovanú judikatúru). Pokiaľ ide o rozhodnutie o začatí konania, z judikatúry vyplýva, že fáza preskúmania upravená v článku 108 ods. 2 ZFEÚ má Komisii umožniť získať úplné informácie o všetkých údajoch veci (rozsudok *Komisia/Sytraval a Brink's France*, už citovaný v bode 110 vyššie, EU:C:1998:154, bod 38). Z toho vyplýva, že fakt, že rozhodnutie o začatí konania neupravuje určité skutočnosti, nemôže viesť k záveru, že konanie Komisie nie je koherentné. Navyše v rozpore s tým, čo tvrdí Španielske kráľovstvo, Komisia v žiadnom prípade v napadnutom rozhodnutí netvrdila, že španielska vláda uložila autonómnym spoločenstvám povinnosť digitalizovať vysielanie prostredníctvom terestriálnej technológie.
- 133 Po druhé, pokiaľ ide o list Komisie zo 17. apríla 2009, Španielske kráľovstvo neuvádza žiadny dôvod, na základe ktorého by Komisia nebola oprávnená preskúmať existenciu porušenia článku 107 ods. 1 ZFEÚ po tom, čo dostala sťažnosť z 18. mája 2009.
- 134 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého Komisia predčasne uzatvorila konanie, prenechávajúc Španielskemu kráľovstvu povinnosť preskúmať každú verejnú súťaž, stačí pripomenúť, že v rámci schémy pomoci sa Komisia môže obmedziť na skúmanie povahy predmetnej schémy, aby v odôvodnení rozhodnutia posúdila, či táto schéma je primeraná na účely realizácie jedného z cieľov stanovených v článku 107 ods. 3 ZFEÚ. V rozhodnutí týkajúcom sa takejto schémy tak nie je v každom jednotlivom prípade povinná vykonať analýzu pomoci poskytnutej na základe takejto schémy. Individuálnu situáciu každého z dotknutých podnikov je potrebné overiť až vo fáze vymáhania pomoci (pozri bod 104 vyššie).

135 Pokiaľ ide v tejto súvislosti o verejnú súťaž vypísanú v Kantábrii, je pravda, že vyžadovala niektoré dokumenty týkajúce sa prenosu a prijmu televízneho vysielania satelitom. Skutočnosť, že prevádzkovatelia terestriálnych a satelitných platforiem, medzi nimi aj európsky satelitný prevádzkovateľ, sa tejto verejnej súťaže zúčastnili, však odporuje tvrdeniu Španielskeho kráľovstva, podľa ktorého nebola táto verejná súťaž technologicky neutrálna.

136 V dôsledku toho musí byť druhá výhrada zamietnutá.

O tretej výhrade založenej na neprimeranej dĺžke konania a zmene vyšetrovateľa v rámci dokazovania

137 Španielske kráľovstvo tvrdí, že dĺžka konania pred Komisiou bola neprimeraná. Podľa neho mala Komisia v rámci bežných lehôt skončiť konanie pred marcom 2012. Táto lehota vychádzala zo zmeny, ktorá nastala v skupine poverenej vyšetrovaním tejto veci v rámci Komisie.

138 Je potrebné konštatovať, že pri neoznámení spornej schémy, ako v prípade prejednávanej veci, zo znenia článku 4 ods. 5 nariadenia č. 659/1999 a článku 7 ods. 6 uvedeného nariadenia nepochybne vyplýva, že nie sú uplatniteľné. Okrem toho, článok 13 ods. 2 tohto nariadenia vyslovene upravuje, že v prípadoch možnej protiprávnej pomoci Komisia nebude viazaná časovou lehotou stanovenou najmä v článku 4 ods. 5 a článku 7 ods. 6 toho istého nariadenia. Tento záver vyplýva tiež z judikatúry, podľa ktorej v prípade neoznámenia spornej schémy nepodlieha Komisia pravidlu dvojmesačnej lehoty na preskúmanie stanovenej v článku 4 ods. 5 predmetného nariadenia (pozri rozsudok HGA a i./Komisia, už citovaný v bode 104 vyššie, EU:C:2013:387, body 74 a 75 a citovanú judikatúru).

139 Je však dôležité pripomenúť, že Komisia má v rámci konania o preskúmaní štátnej pomoci povinnosť konať v primeranej lehote a počas fázy predbežného preskúmania nie je oprávnená zotrvať v stave nečinnosti. Je potrebné takisto uviesť, že primeranosť lehoty konania sa posudzuje v závislosti od okolností vlastných každej veci, kam patrí aj zložitosť veci a správanie účastníkov konania (pozri rozsudok HGA a i./Komisia, už citovaný v bode 104 vyššie, EU:C:2013:387, body 81 a 82 a citovanú judikatúru).

140 Po prvej fáze predbežného preskúmania, t. j. fáza od prijatia sťažnosti o existencii údajnej pomoci Komisiou z 18. mája 2009 do začatia konania vo veci formálneho zisťovania 29. septembra 2010, trvala o niečo viac ako šesťnásť mesiacov. Túto lehotu nemožno považovať za neprimeranú vzhľadom na okolnosti, ako sú okolnosti v prejednávanej veci, charakteristické najmä účasťou španielskych orgánov na ústrednej, regionálnej a obecnej úrovni a uplynutím času, ktorý bol nevyhnutný na predloženie doplňujúcich informácií, ako vyplýva z odôvodnení 3 a 4 rozhodnutia o začatí konania.

141 Po druhej konaní vo veci formálneho zisťovania, t. j. fáza medzi začatím uvedeného konania 29. septembra 2010 a prijatím napadnutého rozhodnutia 19. júna 2013, trvala o niečo menej ako 33 mesiacov. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že z odôvodnenia 4 uvedeného rozhodnutia vyplýva, že španielske orgány požiadali Komisiu o predĺženie lehoty, ktorá im bola poskytnutá na predloženie ich pripomienok. Okrem toho z odôvodnení 4 a 5 tohto rozhodnutia vyplýva, že Komisia získala okrem pripomienok španielskych orgánov aj mnoho pripomienok autonómnych spoločenstiev a dotknutých podnikov. Pri pripomienkach posledných uvedených subjektov bolo nevyhnutné počkať na vyjadrenie španielskych orgánov. Z odôvodnení 6 a 7 toho istého rozhodnutia vyplýva, že medzi Komisiou, španielskymi orgánmi a dotknutými podnikmi sa uskutočnili mnohé stretnutia, že všetci dotknutí účastníci predložili informácie z vlastnej iniciatívy a že Komisia musela napriek tomu adresovať španielskym orgánom žiadosť o doplňujúce informácie, na ktorú tieto orgány odpovedali až po predĺžení predmetnej lehoty. Za týchto okolností a vzhľadom na zložitosť predmetnej veci, ak by sa aj predpokladalo, že v skupine poverenej vyšetrovaním danej veci v rámci Komisie nastali zmeny, trvanie konania vo veci formálneho zisťovania nebolo neprimerané [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. októbra 2014, Portovesme/Komisia, T-291/11, Zb. (Výňatky), vec v odvolacom konaní, EU:T:2014:896, body 74 až 76].

142 Tretiu výhradu preto treba zamietnuť.

O štvrtej výhrade založenej na absencii objektívnosti a nestrannosti

- 143 Španielske kráľovstvo tvrdí, že Komisia počas správneho konania nekonala objektívne a nestranne. Po prvé Komisia zohľadnila pripomienky prevádzkovateľa uvedeného v bode 13 vyššie, ktoré sa netýkali žiadnej žiadosti o informácie. Niektoré z týchto pripomienok boli španielskym orgánom predložené s veľkým oneskorením. Po druhé, zatiaľ čo Komisia požiadala španielske orgány o verziu ich pripomienok, ktorá nebola dôverná, vyhovel návrhu uvedeného prevádzkovateľa, ktorý žiadal, aby jeho pripomienky neboli sprístupnené tretím osobám. Španielske orgány tak nemohli poskytnúť pripomienky tohto prevádzkovateľa tretím zúčastneným osobám. Po tretie Komisia sa v odôvodneniach 158, 162 až 164 a 166 napadnutého rozhodnutia domnievala, že tvrdenia toho istého prevádzkovateľa boli platné bez toho, aby ich preskúmala alebo ich konfrontovala s pripomienkami španielskych orgánov.
- 144 Po prvé, pokiaľ ide o argumentáciu, podľa ktorej Komisia zohľadnila pripomienky spontánne predložené prevádzkovateľom uvedeným v bode 13 vyššie a oneskorene ich poskytla španielskym orgánom, je potrebné uviesť, že na jednej strane z odôvodnenia 6 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že španielske orgány tiež predložili Komisii z vlastnej iniciatívy informácie, ktoré ona zohľadnila. Na druhej strane prípadné oneskorenie pri predložení dokumentov nemôže samo osebe a bez dodatočných skutočností založiť tvrdenie o absencii objektivity a nestrannosti Komisie. Toto tvrdenie sa tak musí zamietnuť.
- 145 Po druhé argumentácia týkajúca sa toho, že Komisia vyhovelá žiadosti prevádzkovateľa uvedeného v bode 13 vyššie, ktorý žiadal, aby jeho pripomienky neboli sprístupnené tretím osobám, nepreukazuje absenciu objektívnosti a nestrannosti Komisie. Komisia je totiž v zmysle článku 24 nariadenia č. 659/1999 povinná nezverejniť informácie, ktoré sú predmetom služobného tajomstva a ktoré získala počas vykonávania tohto nariadenia (rozsudok z 8. novembra 2011, *Idromacchine a i./Komisia*, T-88/09, Zb., EU:T:2011:641, bod 43). Navyše Španielske kráľovstvo netvrdí, že nezískalo všetky dokumenty relevantné na svoju obhajobu.
- 146 Po tretie v rámci argumentácie, podľa ktorej Komisia považovala tvrdenia prevádzkovateľa uvedeného v bode 13 vyššie za platné bez toho, aby ich preskúmala alebo ich konfrontovala s pripomienkami španielskych orgánov, Španielske kráľovstvo odkazuje na odôvodnenia 158, 162 až 164 a 166 napadnutého rozhodnutia.
- 147 Po prvé, pokiaľ ide o odôvodnenie 158 napadnutého rozhodnutia, je potrebné konštatovať, že Komisia v ňom posúdila štúdie týkajúce sa nákladov predložených prevádzkovateľom telekomunikačnej infraštruktúry a dodávateľom sieťových zariadení. V tejto súvislosti sa domnievala, že skutočnosť, že tieto štúdie sa uskutočnili až po realizácii predmetných opatrení, znamená, že bez ohľadu na to, či ich možno považovať za dostatočne nezávislé a spoľahlivé, ich nemožno uvádzať na podporu odôvodnenia, prečo španielska vláda neuskutočnila technologicky neutrálnu verejnú súťaž. Komisia dodala, že výsledky týchto štúdií sú v rozpore s odhadmi nákladov prevádzkovateľa uvedeného v bode 13 vyššie, podľa ktorých je satelitná technológia efektívnejšia z hľadiska nákladov.
- 148 Ako už bolo konštatované (pozri bod 124 vyššie) z odôvodnenia 158 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia zamietla štúdie predložené prevádzkovateľom telekomunikačnej infraštruktúry a dodávateľom sieťových zariadení bez toho, aby sa vyjadrila k ich nezávislosti a spoľahlivosti z dôvodu, že sa uskutočnili až po realizácii predmetných opatrení a odporovali odhadom nákladov, ktoré boli predložené prevádzkovateľom uvedeným v bode 13 vyššie. V rozpore s tým, čo tvrdia španielske orgány, Komisia neuprednostnila štúdiu predloženú prevádzkovateľom uvedeným v bode 13 vyššie v porovnaní so štúdiami uvedeného prevádzkovateľa. Skôr sa obmedzila na predloženie obsahu štúdie prevádzkovateľa uvedeného v bode 13 vyššie, podľa ktorej nebola satelitná technológia finančne

výhodnejšia, čo odporuje výsledkom štúdií predložených týmto prevádzkovateľom. Tento záver potvrdzuje skutočnosť, ktorá vyplýva z odôvodnenia 154 uvedeného rozhodnutia, že podľa Komisie voľba danej technológie mohla byť prijatá, ak by bola odôvodnená závermi predbežnej štúdie, ktorá stanovila, že v rámci kvality a nákladov bolo možné si zvoliť len jedno technologické riešenie. V rozpore s tým, čo tvrdí Španielske kráľovstvo, Komisia sa tak nedomnievala, že tá istá štúdia prevádzkovateľa uvedeného v bode 13 vyššie je platná alebo preukazuje, že satelitné riešenie bolo najlepšie. Jej cieľom bolo preskúmať, či z dôvodu nedodržania zásady technologickej neutrality mohli byť predmetné opatrenia odôvodnené predbežnou štúdiou, ktorá si zvolila jediné technologické riešenie. Odôvodnenie 158 tohto rozhodnutia tak neumožňuje prísť k záveru o absencii objektivity a nestrannosti Komisie.

- 149 Po druhé, pokiaľ ide o odôvodnenie 164 napadnutého rozhodnutia, Španielske kráľovstvo tvrdí, že Komisia prijala odhady prevádzkovateľa uvedeného v bode 13 vyššie týkajúce sa počtu regionálnych televíznych kanálov bez toho, aby zohľadnila oficiálne údaje predložené autonómnymi spoločenstvami. Táto argumentácia sa musí zamietnuť. Komisia totiž v uvedenom odôvodnení len konštatovala, že podľa prevádzkovateľa uvedeného v bode 13 vyššie bol počet 1 380 regionálnych televíznych kanálov veľmi prehnaný. Naopak neuviedla, že počet regionálnych televíznych kanálov uvádzaných týmto prevádzkovateľom, t. j. 415 podľa poznámky pod čiarou č. 93 uvedeného rozhodnutia, je presný. Keďže sa v tomto odôvodnení domnievala, že španielske orgány nepodložili svoje tvrdenie, podľa ktorého satelitná technológia nebola prispôbená na vysielanie veľkého počtu regionálnych televíznych kanálov, Komisia len uplatnila pravidlo týkajúce sa dôkazného bremena uvedené v odôvodnení 154 tohto rozhodnutia, z ktorého vyplýva, že prináleží Španielskemu kráľovstvu preukázať, že v rámci kvality a nákladov bolo možné si zvoliť len jediné technologické riešenie.
- 150 Po tretie, pokiaľ ide o odôvodnenie 166 napadnutého rozhodnutia, Španielske kráľovstvo tvrdí, že Komisia prijala tvrdenie prevádzkovateľa uvedeného v bode 13 vyššie, podľa ktorého bolo satelitné riešenie ekonomicky výhodnejšie ako DTT, domnievajúc sa, že z dôvodu absencie verejnej súťaže vypísanej na regionálnej úrovni bola výška pomoci zvýšená. Okrem toho, domnievajúc sa v tomto odôvodnení, že španielska vláda mohla podporiť autonómne spoločenstvá, aby v rámci svojich verejných súťaží zohľadnili prípadné úspory, Komisia sa mala domnievať, že tieto autonómne spoločenstvá mali vypísať verejné súťaže prispôbené na satelitné technológie.
- 151 Táto argumentácia nepreukazuje, že Komisia porušila svoju povinnosť objektivity a nestrannosti. V rozpore s tým, čo tvrdí Španielske kráľovstvo, z odôvodnenia 166 napadnutého rozhodnutia totiž v žiadnom prípade nevyplýva, že Komisia sa domnievala, že satelitné riešenie bolo ekonomicky výhodnejšie ako DTT. V uvedenom odôvodnení Komisia skúmala primeranosť predmetného opatrenia a poukázala na niektoré špecifické vlastnosti satelitného riešenia, ktoré mali španielske orgány zohľadniť pri rozhodovaní, ktoré technologické riešenie bolo v rámci kvality a nákladov najlepšie. Zdôraznila tak možné zníženie ceny, ktoré sa mohlo dosiahnuť satelitným riešením, ak by bola verejná súťaž vypísaná na národnej úrovni. Rovnako poukázala na možnosti španielskej vlády pri vplyve na autonómne spoločenstvá vo vypísaní verejných súťaží, zohľadňujúc prípadné úspory, ktoré mohli vzniknúť pri určitých platformách. Komisia však v žiadnom prípade neuprednostnila satelitné riešenie, keď zdôraznila určité rozdiely.
- 152 Po štvrté, pokiaľ ide o odôvodnenia 162 a 163 napadnutého rozhodnutia, Španielske kráľovstvo tvrdí, že Komisia nesprávne prijala tvrdenia prevádzkovateľa uvedeného v bode 13 vyššie týkajúce sa zahrnutia nákladov spojených s digitálnou dividendou a so 4G mobilnými frekvenciami LTE. Španielske orgány nemohli predvídať existenciu týchto nákladov v okamihu plánovania prechodu z terestriálneho analógového vysielania na DTT. Komisia mala posúdiť primeranosť opatrenia prijatého v rokoch 2009 a 2010, vychádzajúc z udalostí, ktoré nastali v rokoch 2011 a 2012.
- 153 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v odôvodneniach 162 a 163 napadnutého rozhodnutia sa Komisia domnievala, že primeranosť terestriálneho riešenia je stále sporná z dôvodu nákladov spojených so 4G mobilnými frekvenciami. Je dôležité konštatovať, že tieto odôvodnenia boli

vypracované po tom, čo Komisia prišla v odôvodnení 159 uvedeného rozhodnutia k názoru, že predmetné opatrenie nemožno považovať za vhodné. Keďže Španielske kráľovstvo nespochybnilo skutkové okolnosti, ktoré viedli Komisiu k odvolaniu sa na vznik týchto nákladov, nemožno prísť k záveru, že Komisia v uvedených odôvodneniach porušila svoju povinnosť objektivity a nestrannosti.

154 Štvrtú výhradu a v dôsledku toho žalobu v celom rozsahu treba zamietnuť.

O štvrtom žalobnom dôvode založenom subsidiárne na porušení zásady právnej istoty, rovnosti zaobchádzania, proporcionality a subsidiarity pri žiadosti o vrátenie pomoci

155 Španielske kráľovstvo subsidiárne tvrdí s odvolávaním sa na článok 14 nariadenia č. 659/1999, že vrátenie predmetnej pomoci je v rozpore so všeobecnými zásadami práva Únie, t. j. zásadami právnej istoty, rovnosti zaobchádzania, proporcionality a subsidiarity.

O prvej časti založenej na porušení zásady právnej istoty

156 Španielske kráľovstvo tvrdí po prvé, že napadnuté rozhodnutie porušuje zásadu právnej istoty, pretože je spojené s vážnymi ťažkosťami pri výpočte presnej výšky súm, ktoré sa majú vrátiť. Domnieva sa, že musí v prvom rade určiť, či každá z 516 verejných súťaží organizovaných regiónmi bola technologicky neutrálna. Okrem toho, keďže každé z autonómnych spoločenstiev vykonávalo svoje vlastné akčné plány, bude náročné určiť sumy nepodliehajúce vráteniu, najmä pokiaľ ide o verejné dodávky a pomoc *de minimis*. Navyše existujú zmiešané trhy dodávok a služieb, pre ktoré bude nevyhnutné určiť podstatu, a trhy týkajúce sa výlučne údržby, ktoré môžu splynúť s trhom dodávok. Rovnako bude nevyhnutné disponovať konkrétnymi údajmi týkajúcimi sa súm uhradených v autonómnych spoločenstvách. Uvedené rozhodnutie nedefinuje ani dotknutých príjemcov ani sumy, ktoré sa majú vrátiť. Po druhé Španielske kráľovstvo tvrdí, že toto rozhodnutie porušuje zásadu právnej istoty, keďže rozhodnutie o začatí konania je jeho súčasťou. Po tretie zásada právnej istoty bola podľa neho porušená z dôvodu, že Komisia naň presunula dôkazné bremeno v súvislosti s časťou pomoci, ktorá nemá byť vrátená, keďže ako pomoc *de minimis* je zlučiteľná s vnútorným trhom podľa článku 2 nariadenia Rady (ES) č. 944/1998 zo 7. mája 1998 uplatňovaní článkov [107 a 108 ZFEÚ] na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci (Ú. v. ES L 142, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 312).

157 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že zásada právnej istoty, ktorá je súčasťou všeobecných zásad práva Únie, vyžaduje, aby právne pravidlá boli jasné, presné a mali predvídateľné účinky s cieľom umožniť dotknutým osobám orientáciu v situáciách a právnych vzťahoch v pôsobnosti právneho poriadku Únie (pozri rozsudok z 8. decembra 2011, France Télécom/Komisia, C-81/10 P, Zb., EU:C:2011:811, bod 100 a citovanú judikatúru).

158 Je potrebné uviesť, že členský štát, ktorého orgány poskytli pomoc v rozpore s procesnými pravidlami upravenými v článku 108 ZFEÚ, sa nemôže dovoliavať zásady právnej istoty, aby sa zbavil povinnosti prijať nevyhnutné opatrenia na účely výkonu rozhodnutia Komisie, ktorým mu Komisia prikazuje vymáhať pomoc (rozsudok zo 14. septembra 1994, Španielsko/Komisia, C-278/92 až C-280/92, Zb., EU:C:1994:325, bod 76).

159 V prejednávanej veci Španielske kráľovstvo neuviedlo žiadne tvrdenie, ktoré by umožnilo odchyliť sa od tohto pravidla.

160 Po prvé, pokiaľ ide o údajne chýbajúce podrobné údaje o rozdelení vymáhanej sumy, je potrebné pripomenúť, že ak ide o vykonanie rozhodnutí týkajúcich sa schém pomoci, dotknutým orgánom členského štátu prináleží vo fáze vymáhania pomoci overiť individuálnu situáciu každého z dotknutých podnikov, keďže tieto orgány môžu najlepšie určiť presné sumy, ktoré je potrebné vrátiť. Z toho vyplýva, že Komisia môže prenechať vnútroštátnym orgánom výpočet presných súm, ktoré sa majú vymáhať (pozri rozsudok z 13. mája 2014, Komisia/Španielsko, C-184/11, Zb., EU:C:2014:316, bod 22

a citovanú judikatúru). Žiadne ustanovenie práva Únie nevyžaduje, aby Komisia v rozhodnutí nariaďujúcom vrátenie pomoci, ktorá bola označená za nezlučiteľnú so spoločným trhom, stanovila presnú výšku pomoci, ktorá má byť vrátená. Stačí totiž, ak rozhodnutie Komisie obsahuje údaje umožňujúce jeho adresátovi túto výšku bez neprimeraných ťažkostí určiť (pozri rozsudok z 12. mája 2005, Komisia/Grécko, C-415/03, Zb., EU:C:2005:287, bod 39 a citovanú judikatúru). Keďže v prejednávanej veci boli verejné súťaže klasifikované v odôvodneniach 183 až 188 napadnutého rozhodnutia a Komisia v odôvodneniach 189 až 197 tohto rozhodnutia stanovila rozdiel medzi jednotlivými kategóriami príjemcov pomoci, žiadna skutočnosť predložená Španielskym kráľovstvom neumožňuje sa domnievať, že tento členský štát môže mať neprimerané ťažkosti pri určení sumy, ktorá má byť vrátená.

- 161 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého napadnuté rozhodnutie nedefinuje dotknutých príjemcov, je potrebné konštatovať, že v spojení s odôvodneniami 100 až 112 tohto rozhodnutia odôvodnenie 182 uvedeného rozhodnutia obsahuje dostatok nepriamych dôkazov, ktoré umožňujú Španielskemu kráľovstvu určiť príjemcov predmetného opatrenie. Podľa posledného uvedeného odôvodnenia sú totiž prevádzkovatelia platforiem priamymi príjemcami, ak poberajú priamo finančné prostriedky určené na zlepšenie a rozšírenie ich sietí alebo na prevádzkovanie a údržbu. Okrem toho, ak je pomoc vyplatená verejnoprávny podnikom, ktoré následne organizujú verejné súťaže na rozšírenie pokrytia, vybraný prevádzkovateľ platformy sa považuje za nepriameho príjemcu. Keďže Španielske kráľovstvo nepredložilo žiadne skutočnosti, ktoré by umožňovali sa domnievať, že vzhľadom na údaje nachádzajúce sa v napadnutom rozhodnutí má neprimerané ťažkosti pri určení príjemcov predmetnej pomoci, je jeho tvrdenie potrebné zamietnuť.
- 162 Navyše je dôležité pripomenúť, že ak mali španielske orgány v tomto ohľade vážne pochybnosti, mohli ako každý členský štát, ktorý pri výkone rozhodnutia Komisie v oblasti štátnej pomoci narazí na neočakávané ťažkosti, predložiť tieto problémy na posúdenie Komisii s cieľom vyriešiť ich v súlade so zásadou lojálnej spolupráce a pri úplnom rešpektovaní ustanovení Zmluvy, ktoré sa týkajú pomoci (rozsudky z 13. júna 2002, Holandsko/Komisia, C-382/99, Zb., EU:C:2002:363, bod 92, a Komisia/Španielsko, už citovaný v bode 160 vyššie, EU:C:2014:316, bod 66). V prípade rozhodnutia Komisie nariaďujúceho vrátenie pomoci nemôžu prípadné ťažkosti, či už procesné, alebo iné, pokiaľ ide o vykonanie napadnutého aktu, ovplyvniť jeho zákonnosť (pozri rozsudok z 1. júla 2009, KG Holding a i./Komisia, T-81/07 až T-83/07, Zb., EU:T:2009:237, bod 200 a citovanú judikatúru).
- 163 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého je situácia v Španielsku komplexná z dôvodu rôznych programov vypísaných autonómnymi spoločenstvami, je potrebné pripomenúť, že Komisia pri skúmaní schémy pomoci, o akú ide v prejednávanom prípade, vo všeobecnosti nemôže a ani nie je povinná presne identifikovať sumu pomoci, ktorú získal každý príjemca. Osobitné okolnosti vlastné jednému príjemcovi schémy pomoci preto možno posúdiť až v štádiu vymáhania pomoci [pozri rozsudok z 31. mája 2006, Kuwait Petroleum (Nederland)/Komisia, T-354/99, Zb., EU:T:2006:137, bod 67 a citovanú judikatúru].
- 164 Po štvrté, pokiaľ ide o argumentáciu, podľa ktorej Komisia uložila Španielskemu kráľovstvu povinnosť preukázať časť pomoci, ktorá nemá byť vrátená, keďže je zlučiteľná s vnútorným trhom podľa článku 2 nariadenia č. 994/1998, je potrebné uviesť, že okolnosti, za ktorých môže byť opatrenie považované za pomoc *de minimis*, sú stanovené v nariadení Komisie (ES) č. 1998/2006 z 15. decembra 2006 o uplatňovaní článkov [107 ZFEÚ a 108 ZFEÚ] na pomoc *de minimis* (Ú. v. EÚ L 379, s. 5). Vo fáze vrátenia prináleží členskému štátu predložiť všetky nevyhnutné informácie, ktoré by umožnili preukázať, v akom prípade nedôjde k vráteniu, keďže boli splnené podmienky pomoci *de minimis*.
- 165 Po piate, keďže Španielske kráľovstvo tvrdí všeobecne, bez akéhokoľvek spresnenia v danej veci, že skutočnosť, že Komisia začlenila rozhodnutie o začatí konania do napadnutého rozhodnutia, porušuje zásadu právnej istoty vzhľadom na vrátenie predmetnej pomoci, jeho tvrdenie treba zamietnuť. Je totiž zjavné, že Komisia v odôvodnení 41 napadnutého rozhodnutia uviedla, že rozhodnutie o začatí konania tvorí jeho neoddeliteľnú súčasť. Hoci je pravda, že zaradenie odôvodnení nachádzajúcich sa

v rozhodnutí o začatí konania v celom rozsahu do napadnutého rozhodnutia sa zdá ťažko zosúladiť s konečným charakterom posúdenia Komisiou, ktoré sa nachádza v napadnutom rozhodnutí, napriek tomu platí, že rozhodnutie o začatí konania neobsahuje žiadne odôvodnenie týkajúce sa vrátenia predmetnej pomoci.

166 V dôsledku toho musí byť prvá časť tohto žalobného dôvodu zamietnutá.

O druhej časti založenej na porušení zásady rovnosti zaobchádzania

167 Španielske kráľovstvo tvrdí, že ak sú v zmysle článku 3 ods. 4 napadnutého rozhodnutia všetky prebiehajúce platby zrušené, nemožno požadovať od prevádzkovateľov sietí, aby pokračovali v prevádzke a údržbe siete v oblasti II, čo povedie k prerušeniu televízneho signálu v uvedenej oblasti. Toto prerušenie ovplyvní predovšetkým znevýhodnené skupiny, ako sú staršie osoby a časť obyvateľstva s nízkymi príjmami, čo ohrozí zásadu rovnosti zaobchádzania. Prístup k televíznym kanálom prostredníctvom iných sietí bude pre tieto osoby nemožný z dôvodu nevyhnutných investičných nákladov.

168 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že zásada rovnosti zaobchádzania vyžaduje, aby sa v porovnateľných situáciách nepostupovalo rozdielne a v rozdielnych rovnako, ak takýto postup nie je objektívne odôvodnený (pozri rozsudok zo 14. septembra 2010, Akzo Nobel Chemicals a Akros Chemicals/Komisia a i., C-550/07 P, Zb., EU:C:2010:512, bod 55 a citovanú judikatúru).

169 V prejednávanej veci Komisia túto zásadu neporušila. Domnievajúc sa, že pomoc poskytnutá neoprávnene prevádzkovateľom terestriálnej televíznej platformy na rozvoj, údržbu a prevádzku digitálnej terestriálnej televíznej siete v oblasti II, je nezlučiteľná s vnútorným trhom s výnimkou pomoci, ktorá mohla byť priznaná v súlade so zásadou technologickej neutrality, a žiadajúc vrátenie tejto pomoci v zmysle napadnutého rozhodnutia, Komisia totiž ani nepostupovala v porovnateľných situáciách rozdielne a ani v rozdielnych rovnako.

170 V tejto súvislosti je tiež potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry zásada rovnosti zaobchádzania musí byť v súlade so zásadou zákonnosti, podľa ktorej sa nikto nemôže vo svoj prospech dovolávať nezákonnosti, ku ktorej došlo v prospech inej osoby (pozri rozsudok z 10. novembra 2011, The Rank Group, C-259/10 a C-260/10, Zb., EU:C:2011:719, bod 62 a citovanú judikatúru).

171 Okrem toho je potrebné uviesť, ako tvrdí Komisia, že žiadna skutočnosť predložená Španielskym kráľovstvom neumožňuje preukázať, že napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom nariaďuje vrátenie predmetnej štátnej pomoci a zrušenie prebiehajúcich platieb, povedie k skutočnému prerušeniu služby DTT v celej oblasti II a pripraví tak dotknutých obyvateľov o výkon ich základného práva na televízne informácie. Španielske kráľovstvo dostatočne nespresnilo informácie týkajúce sa počtu, totožnosti, postavenia a finančnej sily jednotlivých prevádzkovateľov televíznych terestriálnych platforiem dotknutých predmetnými opatreniami o vrátení a zrušení a nedomnievalo sa, že bolo nevyhnutné opísať ako príklad situáciu jedného prevádzkovateľa, ani sumu, ktorá bude vrátená alebo nevyhnutná na zachovanie služieb riadenia a údržby predmetných vysielacích centier. Za týchto okolností musia byť tvrdenia Španielskeho kráľovstva týkajúce sa možného prerušenia televíznej služby v oblasti II v prípade vrátenia predmetnej pomoci označené za nepodložené predpoklady.

172 Navyše je potrebné uviesť, že napadnuté rozhodnutie nemá vplyv na povinnosť pokrytia takmer celej oblasti II, pokiaľ ide o verejné televízne kanály (pozri bod 46 vyššie), a že Španielskemu kráľovstvu prináleží zorganizovať rozšírenie digitálnej televíznej siete v súlade s právom Únie týkajúcim sa štátnej pomoci.

173 Druhú časť je preto potrebné zamietnuť.

O tretej časti založenej na porušení zásady proporcionality

- 174 Španielske kráľovstvo tvrdí, že napadnuté rozhodnutie porušuje zásadu proporcionality tak z dôvodu skutočnosti, že vedie k prerušeniu televízneho signálu v oblasti II, ako aj z dôvodu nedostatku záujmu prevádzkovateľov iných technológií zúčastniť sa na verejných súťažiach. Podľa neho nedostatok tohto záujmu vyplýva, pokiaľ ide o verejné súťaže, ktoré Komisia považovala za technologicky neutrálne, z malej výhody pri obmedzenom území. Toto obmedzenie vyplýva z rozdelenia právomocí medzi jednotlivými úrovňami španielskej správy. Nedostatok záujmu sa tiež ukázal v prípade technologicky neutrálnych verejných súťaží na Kanárskych ostrovoch, v rámci ktorých nebola predložená žiadna ponuka zo strany satelitných prevádzkovateľov. Preto vrátením tejto pomoci príjemcovia nestratia výhodu, ktorú mali na trhu v porovnaní s ich konkurentmi, keďže je takmer isté, že by túto výhodu získali aj ako uchádzači v rámci neutrálnych verejných súťaží. Absencia vrátenia predmetnej pomoci tak nemá žiadny vplyv na prevádzkovateľov iných platforiem ako DTT.
- 175 Je potrebné pripomenúť, že zásada proporcionality vyžaduje, aby akty inštitúcií Únie nepresahovali hranice toho, čo je primerané a potrebné na dosiahnutie sledovaného cieľa, pričom ak sa ponúka výber medzi viacerými primeranými opatreniami, je potrebné prikloniť sa k najmenej obmedzujúcemu (pozri rozsudky zo 17. mája 1984, Denkvit Nederland, 15/83, Zb., EU:C:1984:183, bod 25 a citovaný judikatúru, a z 9. septembra 2009, Diputación Foral de Álava a i., T-230/01 až T-232/01 a T-267/01 až T-269/01, EU:T:2009:316, bod 376 a citovaný judikatúru).
- 176 Podľa judikatúry je odstránenie protiprávnej pomoci prostredníctvom jej vrátenia dôsledkom konštatovania jej protiprávnosti, takže vrátenie takej pomoci s cieľom obnoviť predchádzajúci stav v podstate nemožno považovať za neprimerané opatrenie vo vzťahu k cieľom ustanovení Zmluvy v oblasti štátnej pomoci (pozri rozsudok z 28. júla 2011, Diputación Foral de Vizcaya/Komisia, C-471/09 P až C-473/09 P, EU:C:2011:521, bod 100 a citovaný judikatúru).
- 177 V prejednávanej veci Španielske kráľovstvo neuviedlo žiadne tvrdenie, ktoré by umožňovala odchyliť sa od tohto pravidla.
- 178 Po prvé totiž, keďže Španielske kráľovstvo tvrdí, že napadnuté rozhodnutie povedie k prerušeniu televízneho signálu v oblasti II, stačí konštatovať, že toto tvrdenie sa už zamietlo (pozri body 171 a 172 vyššie). V rámci tejto časti je dôležité dodať, že uvedené rozhodnutie Španielske kráľovstvo nezaväzuje ani vrátiť všetky priznané prostriedky, ani zrušiť v tejto súvislosti všetky platby, ale tento členský štát len zaväzuje vrátiť predmetnú pomoc v rozsahu, v akom nebola dodržaná zásada technologickej neutrality a predmetné opatrenie nemožno považovať za pomoc *de minimis*.
- 179 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého z dôvodu nedostatku záujmu prevádzkovateľov iných platforiem ako DTT zúčastniť sa na verejných súťažiach v oblasti II, nestratia príjemcovia svoju výhodu, stačí uviesť, že aj podľa Španielskeho kráľovstva nie je tento následok istý a predstavuje tak len predpoklad.
- 180 Tretiu časť tak treba zamietnuť.

O štvrtej časti založenej na porušení zásady subsidiarity

- 181 Španielske kráľovstvo tvrdí, že Komisia porušila zásadu subsidiarity, keď v napadnutom rozhodnutí chcela presadiť konkrétny audiovizuálny model. Toto rozhodnutie však prináleží členským štátom.

182 Toto tvrdenie nemožno prijať. Keďže posúdenie zlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom patrí do výlučnej právomoci Komisie pod dohľadom súdov Únie, Komisia nemohla porušiť zásadu subsidiarity (pozri v tomto zmysle rozsudok *Mitteldeutsche Flughafen a Flughafen Leipzig-Halle/Komisia*, už citovaný v bode 35 vyššie, EU:C:2012:821, bod 79 a citovanú judikatúru). V zmysle článku 5 ods. 3 ZEÚ sa táto zásada uplatňuje len na oblasti, ktoré nespádajú do výlučnej právomoci Únie.

183 Štvrtú časť a v dôsledku toho aj žalobný dôvod v celom rozsahu je potrebné zamietnuť.

O piatom žalobnom dôvode založenom subsidiárne na porušení základného práva na informácie v súvislosti so žiadosťou o vrátenie pomoci

184 Španielske kráľovstvo subsidiárne tvrdí, že zrušenie všetkých prebiehajúcich platieb údajnej schémy pomoci pripraví 1,2 milióna obyvateľov o akúkoľvek možnosť prístupu k televízному kanálu a zabráni im vykonávať ich právo na informácie podľa článku 11 Charty základných práv Európskej únie. Porušenie tohto práva nebolo ani odôvodnené, ani primerané.

185 V tejto súvislosti stačí pripomenúť, že argumentácia Španielskeho kráľovstva, podľa ktorej povedie napadnuté rozhodnutie k prerušeniu televízneho signálu v oblasti II, už bolo zamietnuté v rámci preskúmania druhej časti štvrtého žalobného dôvodu (pozri body 171 a 172 vyššie). Komisia tak neporušila právo na informácie podľa článku 11 Charty základných práv, keď nariadila zrušenie všetkých platieb v zmysle článku 3 ods. 4 uvedeného rozhodnutia.

186 Z toho vyplýva, že piaty žalobný dôvod a v dôsledku toho žalobu v celom rozsahu je potrebné zamietnuť.

O trovách

187 Podľa článku 134 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Španielske kráľovstvo nemalo vo veci úspech, je opodstatnené uložiť mu povinnosť nahradiť trovy konania vo veci samej a trovy konania o nariadení predbežného opatrenia v súlade s návrhmi Komisie.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Žaloba sa zamieta.**
- 2. Španielske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania vo veci samej a trovy konania o nariadení predbežného opatrenia.**

Dittrich

Schwarcz

Tomljenović

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 26. novembra 2015.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu	1
Konanie a návrhy účastníkov konania	6
Právny stav	6
O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ	7
O prvej časti založenej na neexistencii hospodárskej činnosti	7
O druhej časti založenej na neexistencii ekonomickej výhody a existencii SVHZ	9
– O prvom kritériu stanovenom v rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovanom v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), týkajúcom sa plnenia záväzkov služby vo verejnom záujme	10
– O štvrtom kritériu stanovenom v rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovanom v bode 17 vyššie (EU:C:2003:415), týkajúcom sa záruky najnižších nákladov pre spoločnosť	14
O tretej časti založenej na neexistencii narušenia hospodárskej súťaže	15
O druhom žalobnom dôvode založenom subsidiárne na porušení článku 106 ods. 2 a článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ	16
O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení procesných pravidiel	19
O prvej výhrade založenej na nezohľadnení dôkazov	20
O druhej výhrade založenej na absencii koherentnosti dokazovania v správnej časti konania	22
O tretej výhrade založenej na neprimeranej dĺžke konania a zmene vyšetrovateľa v rámci dokazovania	23
O štvrtej výhrade založenej na absencii objektívnosti a nestrannosti	24
O štvrtom žalobnom dôvode založenom subsidiárne na porušení zásady právnej istoty, rovnosti zaobchádzania, proporcionality a subsidiarity pri žiadosti o vrátenie pomoci	26
O prvej časti založenej na porušení zásady právnej istoty	26
O druhej časti založenej na porušení zásady rovnosti zaobchádzania	28
O tretej časti založenej na porušení zásady proporcionality	29
O štvrtej časti založenej na porušení zásady subsidiarity	29
O piatom žalobnom dôvode založenom subsidiárne na porušení základného práva na informácie v súvislosti so žiadosťou o vrátenie pomoci	30
O trovách	30

